

Krize Karşı Reçetemiz: **BİRLİK, DAYANIŞMA, ÖRGÜTLENME**

Genel Başkanımız Remzi Çalışkan:

ASGARİ ÜCRET, ÇALIŞANLARI EKONOMİK KRİZE VE SALGINA KARŞI KORUYAMAMAKTADIR

Yaklaşık 10 milyon işçi asgari ücret veya asgari ücrete yakın ücret alıyorsa artık bu ücret, asgari ücret olmaktan çıkmış demektir. Asgari ücret ülkemizde giderek ortalama ücrete dönüşmektedir.

sayfa 4 ve 5'te

2020 YILINDA 2427 İŞÇİ

İş Cinayetlerinde Yaşamını Yitirdi

sayfa 8'de

SALGIN SÜRECİNDE İŞÇİ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Dünyanın pek çok yerinde olduğu gibi Türkiye'de de salgın sınıf uçurumunun derinleştiği ve görünür olduğu biçimde yaşandı.

sayfa 6 ve 7'de

SALGIN DÖNEMİNDE SOSYAL GÜVENLİKTE YAŞANAN HAK KAYIPLARI

sayfa 21'de

Kurucu Genel Başkanımız ve DİSK Genel Başkanı

ABDULLAH BAŞTÜRK'Ü ANDIK

sayfa 3'de

EMEK'TEN

- 1- 2020 yılı insanlık tarihinde iz bırakacak bir yıl olacak, insanlığın bu yıl yaşadığı salgının ne zaman sonlanacağını bilmiyoruz; toplumsal hayat, ekonomi, siyaset ve kültür alanlarında bırakacağı etkileri de tam olarak kavramaktan uzağız.

Tüm insanlığı, tüm halkları ve devletleri etkileyen bu çapta bir olguya, yıkıcı savaşları saymazsak, tanık olunmadı. Devletler şu veya bu ölçüde ekonomik olarak sarsıldılar ve üstesinden gelmek için kaynaklarını yeniden düzenleyerek kaynak tahsisi kararlarını kökten değiştirdiler. İnsanların işsiz ve gelirsiz kaldığı bir dönemde işsiz kalmanın yarattığı gelir kaybı zorunlu olarak telafi edilmeliydi.

Gelişmiş kapitalist devletlerin önemlice bir kısmında sosyal refah devleti uygulamaları geliştirildi ve insanlar ekonomik etkilerden korunmaya çalışıldı.

Türkiye'de Cumhurbaşkanlığı Yönetimi de benzer uygulamalar geliştirdi lakin bu uygulamalar içerik, kapsam ve yaygınlık açısından tatmin edici olamadı: Bu kapsamda;

- a- İşsizlik sigortası ödeneği alan kişi sayısı Mart 2020'da en yüksek sayıya çıktı ve 594.577 kişi oldu; Kasım 2020'de ise 225.771 kişi ödenekten yararlandı.
- b- Başvuran işletmelerde çalışan 3.282.817 kişiye -en yüksek sayı- Nisan 2020'de kısa çalışma ödeneği verildi. Kasım 2020'de ise 989.337 kişiye kısa çalışma ödeneği verildi.
- c- Günlük 39,24 TL olarak uygulanan nakdi ücret desteğine Nisan- Kasım 2020 döneminde 2.164.688 kişi hak kazandı.

Geniş tanımlı işsiz sayısının 9,5 milyon, işsizlik oranının ise yüzde 26,4 olduğu koşullarda gelir kaybına karşı desteklenen işçilerin sayısı oldukça azdır, ödemeler ise hiç tatmin edici değildir.

CB Yönetimi, ne yazık ki, işçileri mağdur etmiştir. İşçilerin dışında çeşitli halk kesimlerinin de büyük bir refah kaybı yaşadığını görüyoruz. Berber, lokantacı, küçük market ve kahveci ile eğlence yeri sahiplerinin sıfırı tükettiği görülmektedir.

Kültür ve sanat alanlarında çalışan sahne, perde, ekran, mikrofon ve set emekçileri ile tiyatro oyuncularının durumu da içler acısıdır.

CB Yönetimi yarattığı suni gündemlerle halkın dikkatini başka noktalara çekerek asıl gündemi gözlerden uzaklaştırma gayretindedir. Suni gündemlerle halkın manevi duyguları kışkırtılmaya ve bazı söylemlerle de halkın desteği kazanılmaya çalışılmaktadır. Ancak mızrak çuvala sığmamakta yaratılan suni gündemler halkın çaresizliğinin yarattığı öfke duvarına çarparak silinip gitmektedir.

- 2- CB Yönetimi yarattığı suni gündem ile siyaset yaparken muhalefet partileri de halkın dertleriyle ilgisi olmayan bu

gündem içerisine sıkışarak siyaset sahnesine dahil olmakta, gerçek gündemden uzaklaşmaktadır. Oysa halk gerçek anlamda büyük bir iktisadi ve sosyal gerileme içerisindedir. Özellikle emekçi halk kesimleri kelimenin tam anlamıyla günlük ekme derindedir.

Siyaset sahnesindeki oyuncuların kimisinin samimiyetsizliği kimisinin ise yetersizliği söz konusudur. Peki, bu toplum siyasetteki duyarsızlığa karşın ve yaşadığı bunca soruna karşın nasıl ayakta kalmakta, yaşamını nasıl sürdürmektedir? Bu önemli sorunun yanıtı siyaset sahnesindeki oyuncuların yabancı olduğu bir kavramdır: DAYANIŞMA! Evet, emekçi halk kesimleri kendi aralarındaki suni ayrılıkları bir tarafa atmış ve birbirinin derdine çare aramaktadır. Dayanışma ile ayakta kalan emekçi halk kesimleri siyasete ders vermektedir. Siyaset sahnesinin oyuncularını ağızlarından köpükler saçarak muhataplarına laf yetiştirmenin, söz dalaşı ve lafazanlıkların girdabında kendi mutlu taraftar azınlığını tatmin etmenin arayışındayken emekçi halk ekmeğini bölüşmektedir.

- 3- DİSK ve Genel-İş 21 Aralık 1991'de yani 19 yıl önce genel başkanları Abdullah Baştürk'ü kaybettiler; Türkiye İşçi Sınıfı da hak arayışlarına rehberlik eden, liderlik eden bir sendika önderini kaybetti. Abdullah Baştürk'ü bu yılın salgın koşullarında mezarı başında andık, içimizden gelerek andık.

İşçileri mücadele içerisinde örgütleyerek onların birliğini sağladığı için, belediye işçilerine bir sınıf kimliği kazandıran sendikalaşmayı başlattığı için Abdullah Baştürk'ü andık

Gerektiğinde eylemin en önünde gerektiğinde masada gerektiğinde ise grev çadırında belediye işçilerine cesaretle, akılla, kararlılıkla, bilgece liderlik yaptığı için Abdullah Baştürk'ü andık.

Aklını düzene, sermayeye, işverene kiralayan değil işçi sınıfı mücadelesine adanmış bir sendikacı olduğu için Abdullah Baştürk'ü andık.

- 4- DİSK/ Genel-İş'in gündemi işsizliği ortadan kaldıran, sömürüye geçit vermeyen, toplumsal eşitlik peşinde olan bir siyasetin ülkede egemen olmasıdır. Eylemi ve söylemi bir olan, emekçi halk kesimlerini oyalamadan onların derdine odaklanan; akılla, bilimle ve mantıkla ülkeyi yönetecek bir siyaset kültürünün ülkeye egemen olmasıdır.

Bu düşüncelerle üyelerimizin ve işçi sınıfının yeni yılı umutla, refahla, şevkle, kararlılıkla ve sağlıklı geçirmesini diliyoruz.

Ve CB Yönetimi'nden herkese ücretsiz aşı tedarik etmesini; eğer bir öncelik sıralaması yapılacaksa, sağlık çalışanları başta olmak üzere, toplum sağlığı hizmeti olan belediye hizmetlerinde çalışanların, fabrikalar, şantiyeler, atölyeler ve bürolarda mal ve hizmet üreten işçilerin aşılamada ön sıralarda yer olmasını talep ediyoruz.

DİSK/Genel-İş Genel Yönetim Kurulu

Kurucu Genel Başkanımız ve DİSK Genel Başkanı **ABDULLAH BAŞTÜRK'Ü ANDIK**

Abdullah Baştürk zor zamanlarda Genel-İş Sendikasını kurdu, zor zamanlarda belediye işçilerinin DİSK'li olmasına önderlik etti. Belediye işçilerinin örgütlülüğe kavuşmasına, sendikal haklara kavuşmasına, toplu sözleşmelere kavuşmasına önderlik etti.

İşçi sınıfı mücadelesinin unutulmaz ismi, Kurucu Genel Başkanımız ve DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk'ü, aramızdan ayrılışının 29. Yılında, 21 Aralık Pazartesi günü Zincirlikuyu Mezarlığı'nda mezarı başında düzenlenen törenle saygı, sevgi ve özlemle andık.

Törene, Abdullah Baştürk'ün oğlu Bülent Baştürk ve torunları, DİSK Genel Başkanı Arzu Çerkezoğlu, DİSK Genel Başkan Yardımcısı ve Genel Başkanımız Remzi Çalışkan, DİSK Yönetim Kurulu üyeleri, Sendikamız Genel Yönetim Kurulu üyeleri, DİSK üyesi sendikaların başkan ve yöneticileri, Sendikamızın İstanbul Şube başkan ve yöneticileri ile üyelerimiz katıldı.

Abdullah Baştürk'ü anma töreni, DİSK Genel Sekreteri Adnan Serdaroğlu'nun yaptığı açılış konuşması ve saygı duruşu çağrısı ile başladı.

Kurucu Genel Başkanımız Abdullah Baştürk'ün mezarı başında konuşan Genel Başkanımız Remzi Çalışkan konuşmasında şunları vurguladı:

Abdullah Baştürk efsane bir Genel Başkan ve işçi önderiydi. Baştürk demek; emek demekti, Baştürk demek direniş demek, umut demekti, direnç demekti, bedel ödemek demekti. Abdullah Baştürk demek;

"Abdullah Baştürk demek; sınıfsız, sömürsüz bir dünya için bir ömür mücadele demekti. Abdullah Baştürk bize bir mücadele mirası bıraktı. Onun bıraktığı mücadele çizgisi bugün mücadelemizde devam ediyor."

sınıfsız, sömürsüz bir dünya için bir ömür mücadele demekti. Abdullah Baştürk bize bir mücadele mirası bıraktı. Onun bıraktığı mücadele çizgisi bugün mücadelemizde devam ediyor. Abdullah Baştürk zor zamanlarda Genel-İş Sendikasını kurdu, zor zamanlarda belediye işçilerinin DİSK'li olmasına önderlik etti. Belediye işçilerinin örgütlülüğe kavuşmasına, sendikal haklara kavuşmasına, toplu sözleşmelere kavuşmasına önderlik etti.

Zor zamanlardayız, salgın sürecindeyiz. Salgın riskine rağmen çalışmaya devam ediyoruz ve bu yetmezmiş gibi işçilerin alın terine göz dikiyorlar. Adaletin olmadığı, hukukun olmadığı bir dönem yaşıyoruz ve yaşanan krizin bedelini işçi sınıfını ödetmeye çalışan bir anlayış var. Emeğe, demokrasiye ve aydınlık geleceğimize yönelik saldırılara karşı mücadeleyi hep birlikte büyütelim.

DİSK Genel Başkanı Arzu Çerkezoğlu ise yaptığı konuşmasında, "Zor bir dönemin içerisinde geçiyoruz. Belki 12 Eylül askeri faşist darbesinin

o açık baskı dönemindeki gibi değil, ama aslında o günleri aratmayan bir baskının, o günleri aratmayan bir sömürünün ve işçi sınıfının kazanılmış bütün haklarının bir bir ortadan kaldırılmaya çalışıldığı bir dönemin içinden geçiyoruz. İşte böyle bir zor dönemde bizler, emeğimizin hakları için ve ülkemizin geleceği için bu mücadeleyi, DİSK'i kuran, büyüten ve bizlere emanet eden önderlerimizin bize bıraktığı değerler ve ilkeler çerçevesinde büyütme-ye çalışıyoruz" dedi.

Genel Başkanımız Remzi Çalışkan ile DİSK Genel Başkanı Arzu Çerkezoğlu'nun konuşmalarından sonra Abdullah Baştürk'ün mezarına karanfiller bırakılması sonrası anma töreni sona erdi.

Genel Başkanımız Remzi Çalışkan Van'da 2021 ASGARİ ÜCRET AÇIKLAMASI YAPTI

DİSK Genel Başkan Yardımcısı ve Genel Başkanımız Remzi Çalışkan, Van'da 2021 Asgari Ücreti ile ilgili basın açıklaması yaptı.

Genel Başkanımız Remzi Çalışkan basın açıklamasında şunları söyledi:

İşçi sınıfı bir yandan Covid-19 salgınıyla bir yandan da ekonomik krizin ağır yükleriyle mücadele ediyor. Bunlar yetmezmiş gibi demokrasinin ve hukukun olmadığı, Meclis'in fonksiyonunu yitirdiği, sendikal hak ve özgürlüklerin çiğnendiği bir dönemde bu mücadelesini sürdürüyor. İşte bu koşullar altında 2021 asgari ücreti belirlenecek.

Asgari Ücret Belirleme Süreci Demokratik İşletilmemektedir

Asgari ücret hükümetin ve işverenlerin çoğunlukta olduğu Asgari Ücret Tespit Komisyonu tarafından saptanıyor. Karar oy çokluğu ile alınıyor ve kesin nitelik taşıyor. Komisyonda beş hükümet, beş işveren ve beş işçi temsilcisi yer alıyor. İşçi ve işveren temsilcileri en çok üyeye sahip üst işçi ve işveren örgütleri tarafından saptanıyor.

Komisyonda DİSK ve diğer konfederasyonlar yer alamıyor. Böylece işçilerin önemli bir bölümünün komisyonda temsili engelleniyor. Bunun yerine bütün işçi konfederasyonlarının eşit temsiliyeti sağlanarak süreç işletilmelidir. Asgari ücret tespit süreci olarak değil toplu pazarlık süreci olarak işletilmesi sağlanmalıdır.

İşsizlik ve İstihdam Sorunu Büyüyor

Geniş tanımlı işsiz sayısı 10 milyona dayandı. İşgücü rakamları geriledi. İstihdam ise azalmaya devam ediyor. Bugün, milyonlarca işçi asgari ücretin altında ücret almaktadır. Asgari ücret emredici bir kural olmasına rağmen işçilerin önemli bir bölümü yasa dışı bir biçimde asgari ücretin altında ücretlerle çalıştırılmaktadır. Yine pandemiyle birlikte işçilerin çoğunluğu günde 39 TL'ye, ayda net 1.168 TL'ye mahkûm edildi. Kısa çalışma ödeneğinin kapsamı dahi genişletilemedi.

Asgari Ücret Açlık Sınırının Altında

2020 Ekim ayında dört kişilik bir ailenin sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenebilmesi için yapması gereken aylık gıda harcaması tutarı yani açlık sınırı 2.439 TL, gıda harcaması ile birlikte giyim, konut kira, elektrik, su, yakıt, ulaşım, eğitim, sağlık ve benzeri ihtiyaçlar için yapılması zorunlu diğer aylık harcamalarının toplam tutarı ise yoksulluk sınırı olan 8.437 TL'dir. Mevcut asgari ücret ise net 2.324 TL'dir. Yani açlık sınırının altındadır.

Asgari Ücret Çalışanları Ekonomik Krize ve Salgına Karşı Koruyamamaktadır

İşçiler geçinemiyorken ülkeyi yönetenler işçiyi korumak yerine uygulamaya çalıştığı "düşük ücret politikasıyla" milyonları sefaletle mahkûm yaşamaya zorlamaktadır. Halbuki işçiye iyi yaşayabileceği bir ücreti vermeyen hükümet işverenlere teşvik üstüne teşvik sunmaya devam etmektedir.

Buradan hükümete sesleniyorum: Ücret artışına dayalı büyüme mümkündür. Ücret artışlarının çalışana da ekonomiye de olumlu etki yapacağı ve alım gücünü artırarak ekonomiyi canlandıracağı açıktır.

Belirleme Yapılırken İşçinin Kendisi Değil Ailesi Esas Alınmalıdır

Türkiye'de asgari ücretin tespitinde uluslararası standartlara uyulmamaktadır. Uluslararası normların hesaplarına göre asgari ücret tespitinde işçinin ailesi dikkate alınırken, Türkiye'de, Asgari Ücret Tespit Yönetmeliği'nde yer alan tanımda işçinin ailesi asgari ücretin dışında bırakılmıştır.

Asgari Ücretin Tanımı Yeniden Düzenlenmelidir

Bugün çok sayıda işçi asgari ücret ile ailesini geçindirmeye çalışmaktadır. Yaklaşık 10 milyon işçi asgari ücret veya asgari ücrete yakın ücret alıyorsa artık bu ücret, asgari ücret olmaktan çıkmış demektir. Asgari ücret ülkemizde giderek ortalama ücrete dönüşmektedir. Asgari ücretin hanehalkı ortalama ücret ve maaş gelirin oranı giderek yükselmektedir. Bir diğer ifadeyle asgari ücret ortalama ücret gelirin yaklaşmaktadır. Böylece asgari ücret giderek çalışanların çok daha geniş bir bölümünün sorunu haline gelmektedir.

Asgari ücret sadece asgari ücret civarında ücret alanları değil, bütün ücretli çalışanları ilgilendiren çok önemli bir göstergedir

Asgari ücret seviyesindeki artış, genel ücret artışlarını da etkilemektedir. Asgari ücret arttığında diğer ücret seviyelerinde çalışanlar da ücret artışı talep etmektedir. Dolayısıyla asgari ücret ülkenin refah düzeyini belirleyen sosyal devletin önemli uygulamalarından biridir.

Asgari Ücret Vergiden Muaf Tutulmalıdır

Vergi sistemimiz tüm çalışanlar için çok adaletsizdir. Adaletli vergi sisteminde çok kazananlardan çok alınır. Ama bizde bunun tam tersidir az kazananlardan çok alınmaktadır. Yine vergi adaleti olan ülkelerde alınan dolaylı vergilerin oranı, yani biz pazara, manava, markete gittiğimizde cebimizden biz fark etmeden alınan vergilerin oran düşüktür, dolaysız vergilerin oranı ise daha yüksektir. Biz de bu da tam tersidir. Devletin eli işçinin cebinden hiç çıkmamaktadır.

Brüt asgari ücretin üçte biri vergi ve kesintilere gitmektedir. Yani asgari ücretli bir işçi yılın 122 gününü vergi ve kesintiler için çalışmaktadır. İşçi sınıfının uğradığı bir başka vergi adaletsizliği de vergi dilimlerinden kaynaklanmaktadır. Vergi dilimleri bilerek düşük tutularak ödendiğimiz vergiler artırılıyor. Asgari ücretli bir işçi dahi yılın ortasında ikinci vergi dilimine geçerek daha yüksek vergi ödüyor.

Bizler bir araya gelip mücadele ettiğimizde kazandığımızı en son kıdem tazminatımızı savunurken gördük. Bugün de insanca yaşanabilir bir ücret için işyerlerinde, meydanlarda ve bulunduğumuz her yerde mücadeleye devam!

DİSK'in 2021 asgari ücretine dair talepleri:

- ▶ Salgın döneminde asgari ücret brüt asgari ücret-vergisiz ve kesintisiz- net olarak ödenmelidir!
- ▶ Bütçeden asgari ücrete nakit desteği sağlanmalıdır.
- ▶ Asgari ücret tümüyle vergi dışı bırakılmalı, tüm ücretlilerin asgari ücret kadar gelirinden vergi alınmamalıdır.
- ▶ Salgın döneminde asgari ücret SGK işçi primleri bütçeden karşılanmalıdır.
- ▶ 2021 asgari ücreti Covid-19 salgınının getirdiği yeni yükler dikkate alınarak hesaplanmalıdır.
- ▶ Asgari ücret hesabında sadece işçinin kendisi değil, ailesi de esas alınmalıdır.
- ▶ Asgari ücret tespitinde geçim koşulları ve milli gelir artışı dikkate alınmalıdır.
- ▶ Asgari ücret bütün işçi ve memurlar için ortak saptanmalıdır.
- ▶ 2021 asgari ücreti net 3.800 TL olarak saptanmalıdır.

KASIM-ARALIK AYI TEMSİLCİLER KURULU EĞİTİMLERİ

İşçi sınıfına yoğun bir saldırının olduğu pandemi koşullarında, yüze eğitim olanakları sınırlı olsa da bu süreçte eğitimlerimiz tedbirler alınarak sürdürüldü. Yapılan eğitimlerde, başta fiziksel mesafe olmak üzere salgının bulaş kurallarına uygun biçimde düzenlendiği koşullar hazırlandı. Bölgesel temsilciler kurulu eğitimlerimiz Diyarbakır 1 ve 2 No'lu Şubelerimiz, ardından Batman Şubemiz temsilciler kuruluna yönelik eğitimler ile devam etti.

Batman Şube Temsilciler Kurulu Eğitimi

20-21 Kasım tarihlerinde Batman Şube Temsilciler kurulu üyelerine yönelik eğitime ise 35 temsilci, şube denetim, disiplin ve yönetim kurulu üyeleri katıldı. 2 tam gün süren eğitimde kadrolarımız pek çok bakımdan bilgilendirilirken, işyerlerinin mevcut problemleri ve kayyum atanmış işyerlerine ilişkin problemler de gündem edildi.

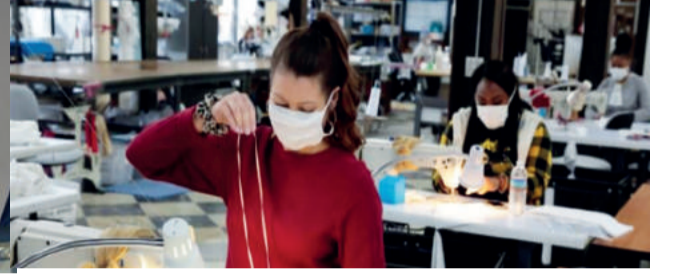
Diyarbakır 1 ve 2 No'lu Temsilciler Kurulu Eğitimi

17-18 Kasım tarihlerinde Diyarbakır 1 ve 2 No'lu Şube Temsilciler Kurulu üyelerine iki tam gün süren eğitim verildi. Eğitim Daire Başkanı Mehmet Salih Doğrul'un açılışını yaptığı eğitime 2 şubemizden 42 temsilci, şube denetim, disiplin ve yönetim kurulu üyesi katıldı. Dairemiz müdürü Faruk Özdemir, Dairemiz uzmanları Pınar Abdal ve Gökhan Alpuğan sendikal hareketin tarihi, iş hukuku, belediye şirket işçiliği, toplu sözleşme prosedürü ve uygulaması, işçi sağlığı ve güvenliği ile emeğe yönelik güncel politikalar hakkında bilgilendirmelerde bulundu.

SALGIN SÜRECİNDE

Dünyanın pek çok yerinde olduğu gibi Türkiye’de de salgın sınıf uçurumunun derinleştiği ve görünür olduğu biçimde yaşandı. Salgının ilk günlerinden bu yana “çarkların her ne olursa olsun dönmesi” politikasıyla işçiler alınan toplumsal önlemlerin dışında bırakıldı. Bir yandan sosyal izolasyon, fiziksel mesafe ve evde kalma uyarıları yapılırken, diğer yandan işçiler fabrikalarda, atölyelerde, bankalarda, marketlerde çalışmak zorunda bırakıldı. Bu şekilde, Covid-19 adım adım bir işçi sınıfı hastalığına dönüştürüldü.

Ekonomik İstikrar Kalkanı Paketi ve Önlem Politikası

Salgının ikinci ayında açıklanan bir paket ile bu süreçte emekçilerin yaşam ve çalışma koşullarına yön verildi. Açıklanan bu ekonomi paketinin en belirgin özelliği, salgın koşullarında halk sağlığı için harcanması gereken kamu kaynaklarının patronlara aktarılması oldu. Ekonomik İstikrar Kalkanı Paketi işverenlere borç erteleme, teşvik, vergi indirimi gibi pek çok kalemden kaynaklar sundu.

Bu kapsamda işten çıkarma yasağı, Cumhurbaşkanı kararıyla Mart 2021’e kadar uzatıldı. Ancak patronlar, mevzuattan istifade ederek işten çıkarmaları bir salgın kozu olarak kullanmaya devam ediyor. İşverenler sendikalaşma hakkını kullanmak isteyen işçileri, “ahlak ve iyi niyet kurallarına aykırı davrandığı” gerekçesiyle işten atıyor.

Kısa çalışma ödeneğinden ise işini ve gelirini kaybeden bütün işçiler yararlanamadığı gibi, işverenlerce eksik prim yatırmak ve devlet desteğiyle karlarını artırdıkları bir mekanizmaya dönüştürüldü.

Salgın sürecinde, geçmişte işçinin onayına tabii olan ücretsiz izinde işçi onayı şartı kaldırıldı ve patronlara binlerce işçiyi günlük 39 TL ücret vererek ücretsiz izne çıkarma imkanı sağlandı.

Bu süreçte yaş sınırlamalı sokağa çıkma yasağı, 20 yaş altına uygulanan sokağa çıkma yasağı ve şehirler arası geçiş yasağında işçilerin istisna tutulması, işçi

eylemlerini yasaklayan valilik kararları, işyerinde alınmayan önlemleri deşifre eden sendikacıların gözaltına alınması gibi uygulamalar gündeme geldi.

İşçi Sağlığı ve Güvenliği Sağlanmıyor

Salgın sürecinde sağlık, belediye, kargo, market, depo, gıda, enerji gibi bu süreçte üretimin/hizmetin arttığı işlerde çalışan işçilere aşırı ve esnek çalışma dayatıldı. Çalışma süreleri fiilen uzatıldı, pek çok işyerinde fazla mesai ücreti ödenmedi, salgından istifade edilerek işçiler angaryaya zorlandı. İş yükü artan sektör ve alanlarda işçi istihdam etmek yerine var olan işçilerle sürdürülen aşırı/yoğun ve kurlsız çalışma, işçilerin vücut direncini düşürdü, salgına yakalanmaya daha da açık hale getirdi.

Üretimin/hizmetin azaldığı özellikle ticaret, eğlence, turizm, ev hizmetleri gibi işlerde çalışan işçiler, bu süreçte işsiz ve gelirsiz kaldı. İşyerlerinde ise ücretsiz izin, salgın döneminin “işten atma uygulaması” olarak işlev gördü, binlerce işçi zorunlu olarak ücretsiz izne gönderildi. İşsizlik, patronlarca üretim baskısı ve kötü çalışma koşullarını sürdürmek için koz olarak kullanıldı.

İşyerlerinde göstermelik önlemler alınarak, işçilerin birbirine yakın biçimde, kişisel koruyucu ekipman verilmeden çalıştırıldı; işçiler çalışma alanlarında, yemekhanelerde, işçi servislerinde ve toplu taşımada fiziki mesafe kuralının gözetilmediği koşullara mecbur bırakıldı. Pek çok işyerinde hastalıktan korunma “bireysel hijyen tedbirine” indirildi, işçiler kendi imkanları ile kişisel koruyucu ekipman tedarik ederek sağlıklarını korumaya çalıştı.

Bu dönemde işyerlerinde, despotik ve kurlsız bir çalışma ilişkileri yaygınlaştı. MÜSİAD’ın gündeme getirdiği işçiler için toplama kampı niteliğindeki “kapalı devre çalışma sistemi” Dardanel ve Vestel’de fiilen hayata geçirildi, işçiler işyerine kapatıldı ve dışarı ile temasları kesilerek çalışmaya mecbur bırakıldı.

İşyeri Denetimleri ya da Denetimsizlik

Salgın sürecinde Çalışma Bakanlığı İş Teftiş Kurulu tarafından ağır-aksak sürdürülen işyeri denetimleri sürdürülmedi, bu şekilde işyerlerindeki işçi sağlığı ve güvenliği koşulları tümenden patronların inisiyatifine bırakıldı. İşyeri denetimleri bakımından, vaka görülen işyerlerinde uyulması gereken bir prosedür olarak filyasyon ekiplerinin işyerini teftiş etmesi, Covid-19’un yayılmasına sebep tehlikeleri ve yakın teması olan işçileri saptaması gerekirken, bu çalışma normalleşme sürecine kadar çoğunlukla işçilerin şikayetleri sonucu işletildi, ancak normalleşme süreci sonrası işyerlerindeki vakaların artması, patronların üretimin durmamasına ilişkin talepleri ve filyasyon ekip sayısının yetersizliği sonucu bu mekanizma da işlemedi.

İŞÇİ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Bu süreçte işyerlerinde yaygın test yapılması, yakın temaslı işçilere test uygulanması önlemleri de kamu kurumları da dahil olmak üzere aksadı, göz ardı edildi.

Skandal SGK Genelgesi

Koronavirüs işçiler bakımından dışsal bir etki olup, işçinin virüse iş ortamında yakalanması nedeniyle bu durumun iş kazası/meslek hastalıkları kapsamında ele alınması gerekirken SGK 7 Mayıs'ta yayımlanan skandal bir genelgeyle Covid-19'a yakalanan işçiyi iş kazası ve meslek hastalığı sigortası kapsamına değil; 5510 sayılı Kanununun 15. maddesi uyarınca, iş kazası ve meslek hastalığı sayılmayan ve iş göremezliğe neden olan hastalık kapsamına almıştır.

Normalleşme Süreci ve İşyerlerinde Anormal Vaka Artışları

Salgın'ın ilk vakasının açıklandığı 11 Mart'tan Mayıs ortasına kadar belirli toplumsal tedbirler alınsa da, 'normalleşme' adı altında ekonomik hayatın canlandırılması politikaları ile var olan tedbirlerin gevşetilmesi ya da terkedilmesi, en çok işyerlerinde toplu bir biçimde çalışmak zorunda olan işçileri etkiledi.

Türkiye'nin pek çok yerindeki işyerlerinde işverenler, işyerinde salgının yayılmasını gizleyerek çalışmaya devam ederken, kimi zaman özellikle güvencesiz-kayıt dışı çalışan işçiler de işini kaybetme korkusuyla hasta olduğunu gizleyerek çalışmak zorunda kaldı.

Emekçilerin sağlığını tehdit eden salgın koşullarında, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun ertelenen ve 2020 Temmuz ayında yürürlüğe girmesi gereken maddeleri bir kez daha ertelenerek geniş bir kitle bir kez daha yasal korumanın dışında bırakıldı.

Sağlık Bakanlığı Aralık 2020'de koronavirüs rehberini güncelleyerek karantinede kalma süresini 14 günden 10 güne, sağlık çalışanının karantina süresini ise 10 günden 7 güne düşürdü.

Kuralsızlık, Güvencesizlik ve İşsizliğin Kıskaçında Artan İş Cinayetleri

İSİG Meclisi verilerine göre bu çalışma koşulları, 2020'de 2427 işçinin iş cinayetlerinde yaşamına kaybetmesine neden oldu. Salgının başından yıl sonuna kadar 741 işçi Covid-19 sebebiyle yaşamını yitirdi. Elimizde ilgili kurumlarca açıklanmış bu kişilerin gelir durumları, yaşları, işlerine ilişkin veriler olmasa da ölümlerin ağırlıklı kısmının bir önceki işçi/emekçi kuşağı olan emekliler olduğunu görülmektedir. Şu ana kadar en fazla sağlık, belediye, eğitim, fabrika (tekstil-metal), özel güvenlik ve taşımacılık işçileri hayatlarını kaybetti.

Salgının kritik hizmetlerinden olan belediyeler de en fazla iş cinayetinin yaşandığı işyerlerinden birisi oldu. 2020 yılında işkolumuzda Covid-19 sebebiyle, iş cinayeti yaşandı.

EMEK ARAŞTIRMA DERGİSİ'NİN

“SALGIN VE İŞÇİ SINIFI”

TEMALİ
2020 ARALIK
SAYISI ÇIKTI

emek araştırma dergisi

Emek Araştırma Dergisi'nin tüm sayılarına aşağıdaki adreslerden ulaşabilirsiniz.

www.emekarastirma.org

www.genel-is.org.tr/yayinlar

ATAKUM BELEDİYESİ'NDE İKİ ÜYEMİZİ İŞ KAZASINDA KAYBETTİK

İşverenleri Sorumluluğa Çağırıyoruz Çalışırken Ölmek İstemiyoruz

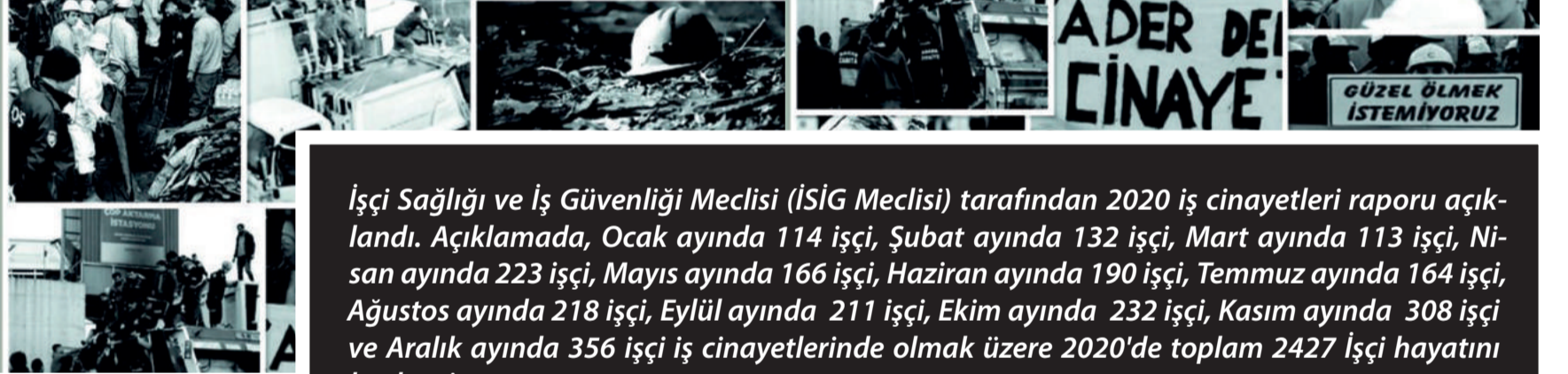
Samsun Atakum Belediyesi'nde üyelerimizi taşıyan servisin frenlerinin boşalması sonucunda iki üyemiz Halim Türk (58) ve Kenan Demir (25) hayatını kaybetti yirmi iki üyemiz ise yaralandı. Yaralanan üyelerimiz kentteki hastanelere kaldırıldı. Hayatını kaybeden üyelerimizin ailelerine, yakınlarına ve işçi sınıfına başsağlığı, yaralılara acil şifa diliyoruz.

Belediye işverenlerini sorumluluklarını yerine getirmeleri için bir kez daha uyarıyoruz. Belediye işverenleri işçilerin çalışırken ölmediği, yaralanmadığı, insanca çalışabilecekleri güvenli koşulları sağlamak zorundadır. İşçilerin kullandığı servislerin bakım ve onarımını ihmal etmemelidir. Çalışma alanlarında gerekli olan iş gü-

venliği önlemlerinin alınmaması başlı başına iş cinayetlerine davettir. Halbuki bütün iş kazaları risk değerlendirme çalışmaları yapılarak, meydana gelebilecek risklere göre uygun tedbirler alınarak önenebilir niteliktedir.

2020 YILINDA 2427 İŞÇİ İş Cinayetlerinde Yaşamını Yitirdi

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi (İSİG Meclisi) tarafından 2020 iş cinayetleri raporu açıklandı. Açıklamada, Ocak ayında 114 işçi, Şubat ayında 132 işçi, Mart ayında 113 işçi, Nisan ayında 223 işçi, Mayıs ayında 166 işçi, Haziran ayında 190 işçi, Temmuz ayında 164 işçi, Ağustos ayında 218 işçi, Eylül ayında 211 işçi, Ekim ayında 232 işçi, Kasım ayında 308 işçi ve Aralık ayında 356 işçi iş cinayetlerinde olmak üzere 2020'de toplam 2427 işçi hayatını kaybetti.

Rapora göre:

2020 yılında iş cinayetlerinin istihdam biçimlerine göre dağılımına baktığımızda 2023 ücretli (işçi ve memur) ve 404 kendi nam ve hesabına çalışan (çiftçi ve esnaf) hayatını kaybetti. Yani ölenlerin yüzde 83'ünü ücretliler yüzde 17'sini ise kendi nam ve hesabına çalışanlar oluşturuyor.

Tarım, Orman işkolunda 442 emekçi (224 çiftçi ve 218 işçi); İnşaat, Yol işkolunda 355 işçi; Sağlık, Sosyal Hizmetler işkolunda 330 işçi; Ticaret, Büro, Eğitim, Sinema işkolunda 296 emekçi; Taşımacılık işkolunda 248 işçi; Belediye, Genel İşler işkolunda 141 işçi; Metal işkolunda 106 işçi; Savunma, Güvenlik işkolunda 79 işçi; Madencilik işkolunda 61 işçi; Tekstil, Deri işkolunda 54 işçi; Enerji işkolunda 54 işçi; Gıda, Şeker işkolunda 44 işçi; Petro-Kimya, Lastik işkolunda 44 işçi; Konaklama, Eğlence işkolunda 43 işçi; Gemi, Tersane, Deniz, Liman işkolunda 26 işçi; Ağaç, Kâğıt işkolunda 23 işçi; Çimento, Toprak, Cam

işkolunda 14 işçi; İletişim işkolunda 8 işçi; Basın, Gazetecilik işkolunda 7 işçi; Banka, Finans, Sigorta işkolunda 5 işçi; Elimizdeki veriler ışığında çalıştığı işkolunu belirlemediğimiz 47 işçi hayatını kaybetti.

COVID-19 nedeniyle 741 işçi, Trafik, Servis Kazası nedeniyle 388 işçi; Ezilme, Göçük nedeniyle 296 işçi; Yüksekten Düşme nedeniyle 237 işçi; Kalp Krizi, Beyin Kanaması nedeniyle 190 işçi; Şiddet nedeniyle 105 işçi; Elektrik Çarpması nedeniyle 104 işçi; Zehirlenme, Boğulma nedeniyle 87 işçi; İntihar nedeniyle 73 işçi; Patlama, Yanma nedeniyle 53 işçi; Nesne Çarpması, Düşmesi nedeniyle 27 işçi; Kesilme, Kopma nedeniyle 21 işçi; Diğer nedenlerden dolayı 105 işçi hayatını kaybetti.

2020 yılında iş cinayetlerinin cinsiyetlere göre dağılımı şöyle: 148 kadın işçi ve 2279 erkek işçi hayatını kaybetti.

2020 yılında iş cinayetlerinin yaş gruplarına göre dağılımı şöyle: 14 yaş ve altı 22 çocuk işçi, 15-17 yaş arası 46 çocuk/genç işçi, 18-27 yaş arası 258 işçi, 28-50 yaş arası 1079 işçi, 51-64 yaş arası 708 işçi, 65 yaş ve üstü 159 işçi, yaşını bilmediğimiz 155 işçi hayatını kaybetti.

2020 yılında 101 mülteci/göçmen işçi hayatını kaybetti. Bu işçilerin geldikleri ülkelere bakarsak 48 işçi Suriyeli; 28 işçi Afganistanlı; 5 işçi Türkmenistanlı; 4'er işçi Gürcistanlı ve Özbekistanlı; 2'ser işçi Azerbaycanlı, İranlı, Rusyalı ve Ukraynalı; 1'er işçi Bulgaristanlı, Iraklı, Nepalli ve Pakistanlı.

2020 yılında iş cinayetlerinde ölenlerin 109'u (yüzde 4,49) sendikası işçi, 2318'i ise (yüzde 95,51) sendikası. Sendikası işçiler tarım, gıda, madencilik, kimya, tekstil, iletişim, büro, eğitim, ticaret, cam, metal, inşaat, enerji, taşımacılık, sağlık, güvenlik ve belediye işkollarında çalışıyordu.

Mersin Yenişehir'de Toplu İş Sözleşmesi

Sendikamız ile Mersin Yenişehir Belediyesi Personel Ltd. Şti. işçilerini kapsayan toplu iş sözleşmesi imzalandı. Toplu iş sözleşmesinde işçilerin günlük ücretlerine zam yapılarak sosyal haklarında kazanımlar sağlandı.

Mersin Yenişehir Belediye Başkanı Abdullah Özyiğit ise törende yaptığı konuşmada şunları söyledi:

Toplu iş sözleşmesi imza törenine, Genel Başkanımız Remzi Çalışkan, Mersin Yenişehir Belediye Başkanı Abdullah Özyiğit, CHP Genel Başkan Yardımcısı Veli Ağbaba, CHP Milletvekilleri, Mezitli Belediye Başkanı Neşet Tarhan, Mersin Şube Başkanı Kemal Göksoy ve şube yöneticileri, belediye yöneticileri ile belediyede çalışan üyelerimiz katıldı.

Mersin Şube Başkanı Kemal Aksoy'un açış konuşmasını yaptığı törende konuşan Genel Başkanımız Remzi Çalışkan şunları söyledi:

Bu zor dönemde böylesine güzel bir tabloyu oluşturan başta Belediye Başkanımıza, belediyenin çok değerli kadrolarına, Şube Başkan ve yöneticilerine, temsilcilerine, salgının bulaşma riskine rağmen alanda emek üreten bütün mücadele arkadaşlarıma, bütün işçi arkadaşlarıma, Genel-İş sendikasını oluşturan 120 bin üyemiz adına teşekkür ediyorum.

Mücadelemiz yalnızca asgari ücretin bu şekilde belirlenmesine değil, emeğin kazanımlarına karşı bütün saldırılara karşı mücadelemiz devam edecek. Kamunun kaynaklarını tüketenler, yok edenler, bir şekilde kaynak ihtiyacını bizim sırtımızdan sağlamaya çalıştılar. Çünkü üretim yok, ülkeye yatırım yok, halka yatırım yok, geleceğe yatırım yok, ülkenin geleceğine yatırım yok, sadece iktidarın bekasına yatırım var. Dolayısıyla boşalan hazinenin de ihtiyacını bizim sırtımızdan gidermeye çalıştılar ve sağlamaya devam edecekler. TBMM önünde torba yasa ile kıdem tazminatlarımızın gaspına karşı yapmış olduğumuz açıklamamıza saldırılmasının nedeni budur. Türkiye'nin her tarafından ses verdiniz, Mersin'den de ses verdiniz. Bu mücadele sadece meclisin önünde değildi. Türkiye'nin her yerinde DİSK üyeleri, Genel-İş üyeleri bunu reddettiler, karşı çıktılar ve meclisin önündeki açıklamamıza saldırı bunun son perdesi oldu. Bizi yalnız bırakmayan emek dostu sayın Veli Ağbaba'ya ve orada bulunan tüm milletvekillerine tekrar teşekkür ediyorum.

Enflasyonun üzerinde bir zam gerçekleştirdik. Keşke daha çok imkanımız olsa daha çok ücret verebilsek. Sizlerin samimi emeği, samimi desteği ile bu kenti daha yaşanabilir, daha güzel, herkesin imrendiği bir kent haline getirme noktasında birlikte mücadelemize devam edeceğiz. Diliyorum ki Yenişehir'de yaşayan her vatandaşın daha sağlıklı, daha mutlu olmasına katkı veren sizler de yuvanızda sağlıklı, mutlulukla, huzurla yaşayın. Bu mutluluğunuz bütün kente, bütün Türkiye coğrafyasına yayılsın. Ve Türkiye'nin hak, hukuk, adaletin hüküm sürdüğü, Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'nun dediği gibi "her çocuğun yatağına tok şekilde girdiği", çağdaş, adaletin hüküm dördüğü, adaletin güvenildiği bir ülke olmasını diliyorum, hepimizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum. Tekrar hoşgeldiniz ve hayırlı olsun diyorum.

CHP Genel Başkan Yardımcısı Veli Ağbaba'nın da kutlama konuşması yaptığı tören belediye işçilerinin attıkları sloganlar eşliğinde sona erdi.

Kırşehir Belediyesi'nde Toplu İş Sözleşmesi

Sendikamız ile Kırşehir Belediyesi arasında toplu iş sözleşmesi imzalandı. İmzalanan toplu iş sözleşmesinde işçilerin günlük ücretlerine zam yapılarak sosyal haklarında kazanımlar sağlandı.

Neşet Ertaş Kültür Sanat Merkezinde düzenlenen imza törenine, Genel Başkanımız Remzi Çalışkan, Kırşehir Belediye Başkanı Selahattin Ekicioğlu, Toplu Sözleşmeler Daire Başkanımız Çetin Çalışkan ve Kayseri Şube Başkanımız Ramazan Benian ve şube yöneticileri, belediye yöneticileri ve belediyede çalışan üyelerimiz katıldı.

İmza töreninde konuşan Genel Başkanımız Remzi Çalışkan, toplu sözleşme anla-

yışlarında sözleşmeyi yap sonrasında gözetme anlayışında olmadıklarını ifade ederek, "Zor zamanlardayız, ekonomik ve siyasi kriz üzerine salgın geldi devam ediyor. İnsanca yaşam talebimize, emek ve demokrasi mücadelemize katılan ve güç katan Kırşehir işçilerini yürekten selamlıyorum" dedi.

Kırşehir Belediye Başkanı Selahattin Ekicioğlu ise yaptığı konuşmada, işçilerin kendi iradeleriyle DİSK/Genel-İş'i tercih ettikleri-

ni belirterek, "Personelimizin yaşam standartlarını arttırmak bizim en büyük görevimizdir. Bütçeyi işçiden emekçiden yana kullanmaktan dolayı gururluyuz. Paylaşılan şey çoğalır. İnsanca, hakça bir düzen için, demokrasi için, hukuk için daha güzel günlerde hep beraber olacağız" dedi.

Toplu iş sözleşmesi töreni atılan imzalar sonrasında tarafların birbirine plaket ve çiçek takdim etmesi ile sona erdi.

Çeşme Belediyesi'nde Toplu İş Sözleşmesi

Sendikamız ile Çeşme Belediyesi Çeştur Ltd. Şti. işçilerini kapsayan toplu iş sözleşmesi imzalandı. Toplu iş sözleşmesinde işçilerin günlük ücretlerine zam yapılarak sosyal haklarında kazanımlar sağlandı.

Toplu iş sözleşmesi imza törenine Genel Başkanımız Remzi Çalışkan, Çeşme Belediye Başkanı M. Ekrem Oran, Genel Sekreter Şükret Sevgener, İzmir 4 No'lu Şube Başkanı Aydın Tekin, İzmir Şube Başkanlarımız ve şube yöneticileri, belediye yöneticileri ile belediyede çalışan üyelerimiz katıldı.

Genel Başkanımız Remzi Çalışkan konuşmasında, "Bu güzel toplu sözleşme tablosunu bize sunan, emekleriyle bu tabloyu oluşturan herkese, başta Belediye Başkanımıza, Belediye Yönetimine ve Şube Yönetimimize, Şube Başkanımıza, az önce burada gördüğümüz o değerli ekibe ve bütün temsilci arkadaşlarıma ayrıca teşekkür ediyorum. Zor bir dönemdeyiz. Böyle zor

zamanlarda, zor süreçlerde böyle tablolar oluşturmak gerçekten çok anlamlı. Zor süreç dememizin sebebi bir salgın süreci, kayıplar yaşanıyor, acılar yaşanıyor maalesef her tarafta. Tüm hızıyla süren salgında Genel-İş Sendikası üyelerimizden de kaybettiklerimiz oldu. Onları da buradan saygıyla anıyorum, anılarının önünde saygıyla eğiliyorum. Şu anda Covid tedavisi gören arkadaşlarımız var, bir an önce sağlıklarına kavuşmalarını diliyorum" dedi.

Çeşme Belediye Başkanı M. Ekrem Onan ise yaptığı konuşmada, "Çeşme ailem için gece gündüz demeden çalışan işçilerimize alın teri kurumadan hakkını teslim etmek üzere çıktığımız bu yolda 330 işçimizin

haklarını koruyan Toplu İş Sözleşmesini imzaladık. Bugün, imkanlarımızın yettiği çerçevede en iyi sözleşmeyi imzalıyoruz. Birlikte çok çalışıp, işimizi, aşımızı büyütecek, büyük işler başaracağız. Bir ülkede bir şeylerden tasarruf edilecekse bu emekçinin hakkı değildir. Biz daima çalışanlarımızın hakkını korumaya devam edeceğiz. Bu sözleşme işçilerimize ücret artışının yanı sıra birçok fayda da sağlayacak. Çeşme'mize, işçilerimize hayırlı ve uğurlu olsun" dedi.

Toplu iş sözleşmesi töreni atılan imzalar sonrasında tarafların birbirine plaket ve çiçek takdim etmesi ile sona erdi.

Karşıyaka Belediyesi'nde Toplu İş Sözleşmesi

Sendikamız ile Karşıyaka Belediyesi arasında KHK ile taşerondan Personel A.Ş.'ye geçen 1382 işçiyi kapsayan iki yıl süreli toplu iş sözleşmesi imzalandı. Toplu iş sözleşmesinde işçilerin günlük ücretlerine zam yapılarak sosyal haklarında kazanımlar sağlandı.

Toplu iş sözleşmesi imza törenine Genel Başkanımız Remzi Çalışkan, Karşıyaka Belediye Başkanı Dr. Cemil Tugay, Genel Sekreterimiz Şükret Sevgener, Toplu Sözleşmeler Daire Başkanımız Çetin Çalışkan, Örgütlenme Daire Başkanımız Taner Şanlı, DİSK Ege Bölge Temsilcisi Memiş Sarı, İzmir 8 No'lu Şube Başkanımız Deniz Şahin Gümüştekin ve şube yöneticileri, Personel A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Murat Aydın ve belediye yöneticileri ile belediyede çalışan üyelerimiz katıldı.

İmza töreninde konuşan Genel Başkanımız Remzi Çalışkan şunları ifade etti: "Ülke olarak zor zamanlardan geçiyoruz. Ekonomik ve siyasi kriz vardı, hala da devam ediyor.

Bu krizlerin üzerine pandemi geldi. Böylesine sıkıntılı bir dönem içerisinde bize bu güzel tabloyu yaşatan Karşıyaka Belediye Başkanımıza ve emeği geçen herkese çok teşekkür ediyorum. Ülkenin geleceği bizim geleceğimizdir. Demokrasi işçinin ekmeğidir. Belediyeleri bu bakış açısıyla değerlendireceğiz, emek dostu belediye başkanlarımızı tabii ki koruyacağız. Onları işveren olarak değil, emek dostu yol arkadaşı olarak görüyoruz. İmzaladığımız toplu iş sözleşmesinin herkese hayırlı olmasını diliyorum" dedi.

Karşıyaka Belediye Başkanı Dr. Cemil Tugay ise yaptığı konuşmasında, "İçinde bulunduğumuz şartlar zor, sıkıntılar ma-

lum. Büyük mutluluk çığlıkları atacağımız bir süreçte değiliz ama ülkemize sahip çıkmamız gereken, mücadeleden de asla vazgeçmememiz gereken bir dönemdeyiz. Aslında bu yaptığımız ikinci toplu iş sözleşmesi. İlkinde çok kötü ve sorunlu olan ücretleri makul seviyeye getirebilmiştik. Şimdi daha da makul bir hale geldi. Hoppiniz daha fazlasını hak ediyorsunuz. İnşallah gelecekte hep beraber çok daha iyi noktalara geliriz. TİS sürecinde aktif görev alan Personel A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanımız Murat Aydın ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Törenimize katılarak bizleri onurlandıran Genel-İş Genel Başkanımıza ve sendika yöneticilerine de teşekkürlerimi sunuyorum" dedi.

Tepebaşı Belediyesi'nde Toplu İş Sözleşmesi

Sendikamız ile Tepebaşı Belediyesi arasında bin 470 işçiyi kapsayan iki yıl süreli toplu iş sözleşmesi imzalandı. İmzalanan toplu iş sözleşmesinde işçilerin günlük ücretlerine zam yapılarak sosyal haklarında kazanımlar sağlandı.

Tepebaşı Belediye Meclis Salonu'nda düzenlenen imza törenine, Genel Başkanımız Remzi Çalışkan, Tepebaşı Belediye Başkanı Dt. Ahmet Ataç, Toplu Sözleşmeler Daire Başkanı Çetin Çalışkan, Eskişehir Şube Başkanı Günay Ayaz ve şube yöneticileri, belediye yöneticileri ile belediyede çalışan üyelerimiz katıldı.

İmza töreninde konuşan Genel Başkanımız Remzi Çalışkan, "Zor koşullarda, zor zamanlardan geçiyoruz. Bu çatı altında hep birlikte yürütüyoruz. Ülkede demokrasi krizi ile birlikte gelen siyasi ve ekonomik kriz var. Ülkenin içinde bulunduğu bu durum emeğiyle geçinenleri başta olmak üzere başta belediyeler olmak üzere bütün kurumları da etkiliyor. Bugün, demok-

rasinin bütün değerlerinin alışırdığı edildiği bir ülkede hizmet veriyoruz. Hukukun, adaletin, yargının olmadığı bir ülkedeyiz. Bunun emeğe yansımaları, hep birlikte yaşıyoruz. İşsizlik artıyor, iş cinayetleri durmuyor. İnsanca yaşamak, insanca çalışmak noktasında bu toplu sözleşmede emeği geçen, bu tabloyu oluşturan herkese başta Tepebaşı Belediye Başkanımız Ahmet Ataç ve şubemiz olmak üzere teşekkür ediyorum" dedi.

Tepebaşı Belediye Başkanı Dt. Ahmet Ataç ise konuşmasında, "Gönül isterdi daha fazlasını yapabilelim ama Türkiye'nin koşulları çok farklı bir noktada. Birbirimize anlayış göstereceğiz, destek vereceğiz. Hepimizin bu ülkede refah, özgürlük, mutluluk ve demokrasi içinde yaşamamız, en büyük dile-

ğimdir. Son bir yıldır da sıkıntılı bir süreç yaşıyoruz. Ülkede var olan bir ekonomik krizin üstüne bir de pandemi geldi. Yaklaşık bir 8-9 aydır, pandemiyi ekonomik krizle birlikte yaşıyoruz. Ondan önceki zorunlu sözleşme iki yıl içindi. Bu süreçte emekçi arkadaşlarımızın da sıkıntıları oldu, elimizden geldiğince çözmeye çalıştık. Biz Tepebaşı Belediyesi olarak, hiçbir zaman sendikasız işçinin değil, örgütlenmenin yanında olduk, yararına inandık. 1999'dan beri çalışanlarımız ile birlik ve beraberlik içinde bugünlere geldik. Ben şahsım adına daima emekçinin yanındayım" dedi.

Toplu iş sözleşmesi töreni atılan imzalar sonrasında tarafların birbirine plaket takdimi ile sona erdi.

Döşemealtı Belediyesi Toplu İş Sözleşmesi

Sendikamız ile Döşemealtı Belediyesi Döşemeyol İnş. ve San. Tic. A.Ş işçilerini kapsayan iki yıl süreli toplu iş sözleşmesi imzalandı. Toplu iş sözleşmesinde işçilerin günlük ücretlerine zam yapılarak sosyal haklarında kazanımlar sağlandı.

Toplu iş sözleşmesi imza törenine Genel Başkanımız Remzi Çalışkan, Döşemealtı Belediye Başkanı Turgay Genç, Antalya Şube Başkanı Vedat Küçük ve şube yöneticileri, Döşemealtı Belediye Başkan Yardımcısı Engin Murat Özdemir ile belediyede çalışan üyelerimiz katıldı.

Genel Başkanımız Remzi Çalışkan imza töreninde yaptığı konuşmasında, "Ekonominin bu denli kötü olduğu bir dönemde işçilerine sahip çıkan ve en iyi sendikal hak-

ların sağlanmasına vesile olan güzel tablo için Belediye Başkanımız Turgay Genç'e çok teşekkür ediyorum. İşçinin güçlü olması ve sosyal haklarını alması çok önemli" dedi.

Döşemealtı Belediye Başkanı Turgay Genç ise konuşmasında, "En yakın mesai arkadaşım olan işçilerimizle çok büyük işlere imza attık. Şu an tüm Antalya'da hemen herkesin yatırım yapmak istediği yaşamak

istediği bir yer haline gelen Döşemealtı için birlikte çalışmaya devam edeceğiz. Bu nedenle işçilerimizin daha huzurlu bir ortamda çalışmalarını önemsiyorum." dedi.

Genel Başkanımız Remzi Çalışkan ile Döşemealtı Belediye Başkanı Turgay Genç tarafından imzalanan toplu iş sözleşmesi işçilerin coşku dolu sloganları eşliğinde sona erdi.

Elmadağ Belediyesi'nde Toplu İş Sözleşmesi

Sendikamız ile Elmadağ Belediyesi Personel Ltd. Şti. işçilerini kapsayan toplu iş sözleşmesi imzalandı. Toplu iş sözleşmesinde işçilerin günlük ücretlerine zam yapılarak sosyal haklarında kazanımlar sağlandı.

Toplu iş sözleşmesi imza törenine Genel Başkanımız Remzi Çalışkan, Elmadağ Belediye Başkanı Adem Barış Aşkın, Ankara 2 No'lu Şube Başkanı Turan Tibukoğlu ile şube yöneticileri, belediye şirket yöneticileri ve belediyede çalışan üyelerimiz katıldı.

Genel Başkanımız Remzi Çalışkan imza töreninde yaptığı konuşmada, belediye işçilerinin ağır salgın koşullarına rağmen canla başla çalıştıklarını vurguladı. Salgının ülkedeki ekonomik ve siyasi sorunları

arttırdığını, eşitsizliği derinleştirdiğini, iktidarın salgın koşullarında dahi emeğin kazanımlarına yönelik saldırılarını arttırdığını, işçi sınıfının bu saldırılara karşı mücadelesinin önemini vurguladı. İktidarın, 25 yaş altı ve 50 yaş üstü işçilerin kıdem tazminatı, ihbar tazminatı ve emeklilik hakkını gasp etmeye yönelik girişiminin yürüttükleri mücadele sonucunda geri çekildiğini isoylediği konuşmasını "Sağlıklı ve güvenceli bir çalışma ve insan onuruna yaraşır bir yaşam için mücadele etmeye devam edeceğiz" diyerek bitirdi

ve toplu iş sözleşmesinin üyelerimize hayırlı olmasını diledi.

Elmadağ Belediye Başkanı Adem Barış Aşkın ise yaptığı konuşmada, "Emeğin, alın terinin, en yüce değer olduğunu, emeğin hakkı verilirse başarılı olacağımıza olan inancımızla, işçilerimizin yararına olacak, haklarını koruyacak olan, toplu iş sözleşmesini imzalamış bulunuyoruz. Ailemizin birer ferdi olan tüm çalışanlarımıza hayırlı uğurlu olmasını diliyorum" dedi.

Defne Belediyesi Toplu İş Sözleşmesi

Sendikamız ile Defne Belediyesi Deftur A.Ş.'de çalışan 280 işçiyi kapsayan 2 yıl süreli toplu iş sözleşmesi 27 Kasım 2020 tarihinde imzalandı. Toplu iş sözleşmesinde işçilerin günlük ücretlerine zam yapılarak sosyal haklarında kazanımlar sağlandı.

Toplu İş sözleşmesi, Hatay şube Başkanı Yusuf Berkyürek ve şube yöneticileri, Defne Belediye Başkanı İbrahim Güzel ve belediye yöneticileri ile belediyede çalışan temsilci ve üyelerimizin de katıldığı toplantıda imzalanarak yürürlüğe girdi.

Çağlayan Belediyesi Toplu İş Sözleşmesi

Sendikamız ile Çağlayan Belediyesi Personel Ltd. Şti.'de çalışan işçileri kapsayan 2 yıl süreli toplu iş sözleşmesi 19 Kasım 2020 tarihinde imzalandı. Toplu iş sözleşmesinde işçilerin günlük ücretlerine zam yapılarak sosyal haklarında kazanımlar sağlandı.

Toplu İş sözleşmesi, Tunceli Şube Başkanı Şükran Yılmaz ve şube yöneticileri, Çağlayan Belediye Başkanı Haydar Şahin ve belediye yöneticileri ile belediyede çalışan temsilci ve üyelerimizin de katıldığı toplantıda imzalanarak yürürlüğe girdi.

Hacıbektaş Belediyesi Toplu İş Sözleşmesi

Sendikamız ile Çağlayan Belediyesi Personel Ltd. Şti.'de çalışan işçileri kapsayan 2 yıl süreli toplu iş sözleşmesi 19 Kasım 2020 tarihinde imzalandı. Toplu iş sözleşmesinde işçilerin günlük ücretlerine zam yapılarak sosyal haklarında kazanımlar sağlandı.

Toplu İş sözleşmesi, Kayseri Şube Başkanı Ramazan Benian ve şube yöneticileri, Hacıbektaş Belediye Başkanı Arif Yoldaş Altıok ve belediye yöneticileri ile belediyede çalışan temsilci ve üyelerimizin de katıldığı toplantıda imzalanarak yürürlüğe girdi.

Gömeç Belediyesi Toplu İş Sözleşmesi

Sendikamız ile Gömeç Belediyesi Personel Ltd. Şti. işçilerini kapsayan bir yıl süreli toplu iş sözleşmesi 30 Ekim 2020 tarihinde imzalandı. Toplu iş sözleşmesinde işçilerin günlük ücretlerine zam yapılarak sosyal haklarında kazanımlar sağlandı.

Toplu İş sözleşmesi, Balıkesir Şube Başkanı Hüseyin Ovalı ve şube yöneticileri, Gömeç Belediye Başkanı Mehmet İrem Hiham ve belediye yöneticileri ile belediyede çalışan temsilci ve üyelerimizin de katıldığı toplantıda imzalanarak yürürlüğe girdi.

Manavgat Belediyesi Toplu İş Sözleşmesi

Sendikamız ile Manavgat Belediyesi'nde çalışan 147 işçiyi kapsayan 2 yıl süreli toplu iş sözleşmesi imzalandı. Toplu iş sözleşmesinde işçilerin günlük ücretlerine zam yapılarak sosyal haklarında kazanımlar sağlandı.

Toplu İş sözleşmesi, Antalya Şube Başkanı Vedat Küçük ve şube yöneticileri, Manavgat Belediye Başkanı Şükrü Sözen ve belediye yöneticileri ile belediyede çalışan temsilci ve üyelerimizin de katıldığı toplantıda imzalanarak yürürlüğe girdi.

Mudanya Belediyesi Toplu İş Sözleşmesi

Sendikamız ile Mudanya Belediyesi Mudbel A.Ş.'de 347 çalışan işçiyi kapsayan bir yıl süreli toplu iş sözleşmesi 24 Kasım 2020 tarihinde imzalandı. Toplu iş sözleşmesinde işçilerin günlük ücretlerine zam yapılarak sosyal haklarında kazanımlar sağlandı.

Toplu İş sözleşmesi, Bursa Şube Başkanı Selahattin Atak ve şube yöneticileri, Mudanya Belediye Başkanı Haydar Şahin ve belediye yöneticileri ile belediyede çalışan temsilci ve üyelerimizin de katıldığı toplantıda imzalanarak yürürlüğe girdi.

Kırklareli Belediyesi Toplu İş Sözleşmesi

Sendikamız ile Kırklareli Belediyesi BEYA Personel A.Ş.'de çalışan 600 işçiyi kapsayan 2 yıl süreli toplu iş sözleşmesi 2 Aralık 2020 tarihinde imzalandı. Toplu iş sözleşmesinde işçilerin günlük ücretlerine zam yapılarak sosyal haklarında kazanımlar sağlandı.

Toplu İş sözleşmesi, Trakya Şube Başkanı Salim Şen ve şube yöneticileri, Kırklareli Belediye Başkanı Mehmet Siyam Kesimoğlu ve belediye yöneticileri ile belediyede çalışan temsilci ve üyelerimizin de katıldığı toplantıda imzalanarak yürürlüğe girdi.

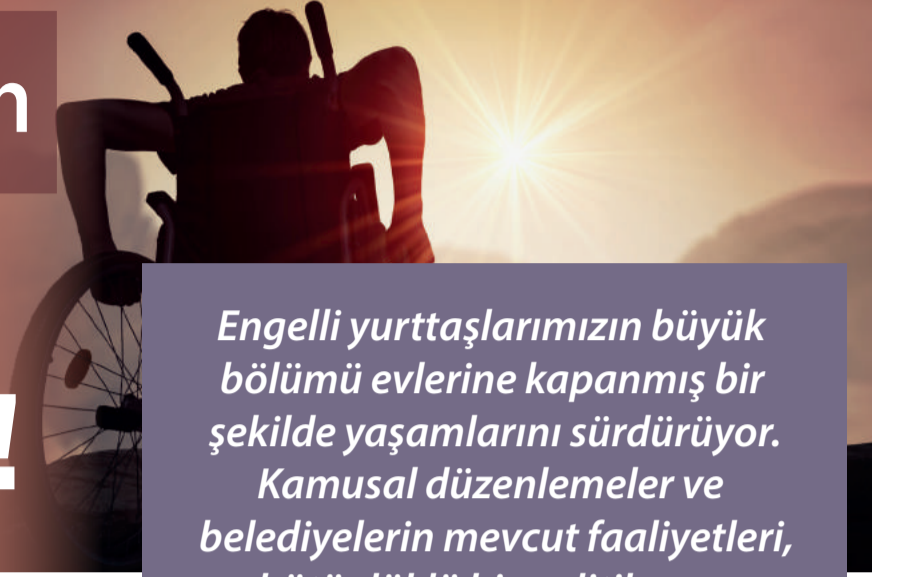
**GENEL-İŞ'TEN HABERLERİ
TELEGRAM KANALIMIZDAN
TAKİP EDEBİLİRSİNİZ.**

**TELEGRAM KANALIMIZA
ABONE OLMAK İÇİN**

<https://t.me/joinchat/VJAusbdnr5zo2ql>

Engelsiz Bir Dünya İçin

HEP BİRLİKTE
MÜCADELEYE!

Engelli yurttaşlarımızın büyük bölümü evlerine kapanmış bir şekilde yaşamlarını sürdürüyor. Kamusal düzenlemeler ve belediyelerin mevcut faaliyetleri, bütünlüklü bir politikanın parçası olmaktan uzak, parçalı ve geçici çözümler olarak kalıyor.

Engelli olmak bir hastalık değil bir insanlık durumudur. Ancak toplumsal faktörlerin etkisiyle engelliler, eğitim, ulaşım, fiziksel çevre ve koşulların uyumsuzluğu, rehabilitasyon alanlarının kısıtlılığı ve istihdama katılımları önündeki engeller nedeniyle toplumsal yaşamın dışında kalmaktadırlar.

OECD verilerine göre, dünya nüfusunun yaklaşık %15'i engelli bireylerden oluşuyor. Yani dünyada 1 milyar engelli var. Bu insanların yaklaşık 200 milyonu hayatlarını devam ettirme konusunda kayda değer zorluklar yaşıyor.

Ülkemize baktığımızda ise TÜİK verilerine göre en az bir fonksiyonunda zorluk yaşayan kişi sayısı 4 milyon 882 bin 841'dir. Ancak resmi olmayan rakamlara göre bu oranın 9 milyon olduğu tahmin ediliyor.

Ülkemizde engelli yurttaşların sosyal, kültürel ve ekonomik sorunlarına yönelik kayda değer bir yol alınmadığını görüyoruz. Engelli yurttaşlar, gündelik hayat içerisinde yer almakta zorlanıyorlar. Çünkü engelli yurttaşlarımızın büyük bölümü evlerine kapanmış bir şekilde yaşamlarını sürdürüyor. Kamusal düzenlemeler ve belediyelerin mevcut faaliyetleri, bütünlüklü bir politikanın parçası olmaktan uzak, parçalı ve geçici çözümler olarak kalıyor.

- Türkiye'de her dört engelliden ancak 1'i yardım alabiliyor.
- AB ülkelerinde ilkokuldan sonra okulu bırakan engelli oranı %25. Bu oran İsveç'te %11'ken, Türkiye'de %60.

- AB'de engellilerin %29,9'u yoksulluk/sosyal dışlanma riski altında, Türkiye'de bu oran %77,1.
- Merdivenler, yüksek kaldırımlar, yaya geçitleri, toplu taşıma araçları engelli yurttaşlarımızın kronik sorunu olmaya devam ediyor.
- Engellilerin, her tür hizmete ulaşmadaki pozitif ayrımcılık hakları dikkate alınmıyor.
- Bu alanda belediyelerin ve ilgili devlet kurumlarının ortaya koyduğu çalışmaların yetersizliğinden kaynaklı olarak çok az sayıda engelli yurttaş bu hizmetlerden yararlanabiliyor.

Engelli yurttaşlara yönelik, pozitif ayrımcılık gereği kamu harcamalarının artırılması ve güçlendirilmesi gerekirken bütçe de bile bir pay ayrılmıyor. Halbuki bu hem sosyal devletin bir gereği hem de insan hakkı meselesidir.

- ▶ Engellilerin açık, kapsayıcı ve erişilebilir nitelikte, serbestçe seçtikleri bir işte çalışma hakları yerine getirilmelidir.
- ▶ Engellilerin istihdamını teşvik eden kota uygulamasına uyulmalı ve denetimler yapılmalıdır.
- ▶ Sağlık sigortası yoluyla rehabilitasyona eşit erişimleri sağlanmalı, bu yönde atılacak adımlar teşvik edilmelidir.
- ▶ Sosyal sigorta kapsamı genişletilmelidir. Engelli bireylerin ilaç ve medikal sarf malzemelere, muayene ücreti, reçete katkı payı veya fark ücreti ödemeksizin ulaşmasının önü açılmalıdır.
- ▶ İşe alım ve istihdam edilme koşullarında, çalışma koşullarında ve her hususta, engelliliğe dair ayrımcılığa karşı mücadele edilmelidir.

- ▶ Engelliler için güvenli ve sağlıklı çalışma koşulları her düzeyde yaratılmalıdır.
- ▶ Eğitimden her düzeyde yararlanmaları sağlanmalı, istihdam edilebilmeleri için kendilerine özel kontenjanlar artırılmalıdır.
- ▶ Kendileri hakkında alınacak her türlü karar süreçlerine temsil ve katılımları sağlanmalıdır.
- ▶ Engelli insanların ve bütün toplumun faydalanması adına; engelleri ortadan kaldıracak koşullar yaratılmalı, rehabilitasyon ve destek hizmetleri geliştirilmeli, yeterli ve kapsayıcı politikalar sağlanmalıdır.
- ▶ Özellikle ölümcül salgın tehlikesinin arttığı şu günlerde; hane içinde engelli bireyi olan ailede çalışan bir ebeveyn kamu veya özel sektör ayırt etmeksizin salgın süresince ücretli izinli olması sağlanmalı, risk grubu içerisinde yer alan engelli bireylere

evlerinde sağlık hizmeti verilmelidir. Talep edenlere evlerinde korona testi yapılmalıdır. Uzaktan eğitim programlarının görme engelli öğretmen ve öğrenci kullanıcılar için erişilebilir duruma getirilmeli, eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde verilen bireysel eğitimlerin sanal ortamda veya evlerde bire bir verilmesi sağlanmalı ve geçim sıkıntısı yaşayan engelli bireylere ihtiyaç duydukları gıda ve temizlik malzemesi yardımı yapılmalıdır.

3 Aralık Dünya Engelliler Günü'nde; engelli yurttaşlarımızın, kamusal imkânlardan yararlanması önündeki eşitsizliklerin ve adaletsizliklerin kalktığı engelsiz bir dünya için hep birlikte mücadele edelim.

ÇOCUKLAR İÇİN EŞİT VE ADİL BİR DÜNYA İSTİYORUZ!

1954'te Evrensel Çocuk Hakları Günü olarak anılan 20 Kasım, 20 Kasım 1959'da Çocuk Hakları Bildirgesi'nin yayınlanması ve 1989 yılının 20 Kasım'ında Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'nin kabul edilmesi ile birlikte her yıl 20 Kasım 1989'dan beri Dünya Çocuk Hakları Günü olarak kutlanıyor. Türkiye'nin de taraf olduğu Çocuk Haklarına Dair Sözleşme halen dünya genelinde en çok sayıda ülke tarafından kabul edilen insan hakları belgesi olma özelliği taşımaktadır.

Bu sözleşme ile; çocukların yetişkinlerden daha farklı ihtiyaçlara ve haklara sahip olması gereği vurgulanıyor. BM, bu sözleşme ile çocuk haklarını güvence altına almayı hedefliyor. Sözleşmeye taraf devletleri ise 54 maddeden oluşan sözleşme maddeleri gereğince kendi iç hukuklarında değişim yapmaya zorluyor.

Dünya Çocuk Günü'nde, dünyanın pek çok yerinde her gün milyonlarca çocuğun hakları ihlal ediliyor. Eşitsizlik, ayrımcılık, yoksulluk, nefret söylemi, kutuplaşma, çatışma ve savaşların yanı sıra doğal afet, salgın vb. pek çok sorun yaşanıyor. Yaşananlardan en çok etkilenenler ise çocuklar oluyor.

Milyonlarca çocuk; gıdaya, suya, tıbbi hizmetlere erişemiyor

Yetersiz beslemeden ve tedavi olmaları için gerekli besinlerin ulaştırılmamasından dolayı binlerce çocuk ölüyor. Çocuklar şiddet, istismar ve sömürü ile yüz yüze. Çocuk işçilik dünyanın en önemli sorunları arasında yerini koruyor. Geçici, korunmasız, itaatkâr ve güvencesiz emek olarak görülen çocuk emeği; yoksulluk, göç, savaş, işsizlik gibi nedenlerle artarak devam ediyor. Çocuk işçiliği, işverenlerce daha fazla kar elde etmenin bir yolu olarak görülmeye devam ediyor.

Çocuklar eğitime erişemiyor, ya da eşit erişim olanağı sağlanamıyor

Türkiye'de, çok sayıda çocuk, sayısız hak ihlali-ne maruz kalmaktadır. Çocuklar arasında yasalar önünde eşitlik hala tam olarak sağlanamamıştır. Okul kaydı otomatik olarak yapılsa da kaliteli eğitime erişim ve devam konusunda kentin uzaklarında ve kırsalda yaşayan çocuk-

lar için sıkıntılar bulunmaktadır. Çocuk işçiliğinin önlenmesine dair etkin önlemler hala alınmamaktadır. Çocuklara yönelik suçlar artmaktadır. Çocuklar kapalı ceza infaz kurumlarında ıslah edilmeye çalışılmakta ve farklı ortamlarda istismara maruz kalmaktadır. 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü'nü karşıladığımız bu günlerde çocuklar eşitsizliklerle ve ayrımcılıkla mücadele etmek zorunda bırakılmaktadır.

Covid-19 ile eğitimdeki eşitsizlikler derinleşiyor

Salgın süreci ile birlikte eğitimde var olan eşitsizlikler derinleşmiştir. Salgın riskine karşı uzaktan eğitime geçilmesi ile kamusal bir hizmet olan ve her çocuğun eşit bir şekilde faydalanması gereken eğitime ulaşmak güçleşmiştir. Özellikle düşük gelirli ve yoksul aile çocukları ile mevsimlik tarım işçiliği yapan çocuklar normal koşullarda bile eğitim olanaklarından yeterince yararlanamazken, uzaktan eğitim ile birlikte her çocuğun ulaşabileceği bilgisayar, internet gibi teknolojik araçlarının olmaması, çocukların eğitim sisteminden dışlanmalarına yol açmıştır.

Çocukların çocukluklarını yaşamaktan alıko-yan, potansiyellerini olumsuz etkileyen, insanlık onurlarını zedeleyen, fiziksel ve zihinsel gelişimleri açısından onlara zarar veren, sistematik olarak şiddetin her türlüsüne maruz kaldıkları sömürü düzenine karşı mücadelemizi sürdürmeye devam edeceğiz.

Her çocuğun onurunu ve güvenli bir yaşam hakkını; eşit bir muamele görebilme ve zülüm görmeden büyüme hakkını; fırsat eşitliğine sahip olma hakkını savunacağız.

BM Çocuk Hakları Sözleşmesi ile neler kabul edildi?

Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin birinci maddesine göre, erken yaşta reşit olma durumu hariç 18 yaşına kadar her insan, çocuk olarak kabul ediliyor. Sözleşmenin ikinci maddesinde yer aldığı haliyle ise; Sözleşme ile tanınan tüm haklar, "ırk, renk, cinsiyet, dil, siyasal ya da başka düşünceler, ulusal, etnik ve sosyal köken, mülkiyet, sakatlık, doğuş ve diğer statüler nedeniyle hiçbir ayırım yapmaksızın" her çocuğa tanıyor.

Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin kapsamına giren önemli başlıklardan biri çocukların eğitim hakkı. 28. maddede yer aldığı üzere; taraf devletler çocukların eğitim hakkını kabul ederek bu hakkın fırsat eşitliği temelinde sağlanması ile yükümlü. Bu bağlamda ilköğrenimin herkese açık ve parasız olması öngörülürken ortaöğretim seviyesinde de genel olduğu kadar mesleki nitelikte de olmak üzere çeşitli biçimlerde eğitim olanağı sağlanması gerektiği belirtiliyor.

Çocuk haklarına ilişkin bir diğer önemli husus, çocukların çalıştırılmasına ilişkin. Sözleşmenin ilgili 32. maddesine göre, çocukların ekonomik sömürüye maruz kalacağı ve bedensel, zihinsel, ruhsal ya da toplumsal gelişimi için zararlı olabilecek koşullarda çalıştırılmasına karşı taraf devletlerin çocukları koruma yükümlülüğü bulunuyor. Bu doğrultuda; yasal, idari, toplumsal ve eğitsel her önlemin alınması gerektiği vurgulanırken taraf devletlerin işe kabul için bir ya da birden çok asgari yaş sınırı belirlemesi ve çalışma saatleri ve koşullarına dair düzenlemelerin yapılması bekleniyor. Bu yasal ve idari düzenlemelere uymayanlar içinse uygun ceza ve yaptırımların uygulanması belirtiliyor.

Bunların yanı sıra sözleşme, cinsel sömürüden çocuk yargılanmalarına kadar çocuklara dair birçok konuyu barındırıyor ve bu alanlarda gerçekleştirilecek çocuk hakkı ihlallerine yönelik önlemler ve yaptırımlar alınması gerektiği belirtiliyor.

Bu 20 Kasım'da, Dünya Çocuk Hakları Gününde çocukların eşitsizliklerle ve ayrımcılıkla mücadele etmek zorunda olmadığı; eşit ve adil bir dünya için sesimizi yükseltiyoruz....

Bir sağlık krizi ve can güvenliği meselesi olan Korona virüsü krizi dünyayı etkilemeye devam ediyor. Covid-19 Salgını işçi sınıfı için büyük bir felaket haline geldi. Öyle ki salgının yaklaşık 100 milyon insanı aşırı yoksulluğa itmiş olabileceği tahmin ediliyor. Covid-19 salgınının yaratmış olduğu sosyal ve ekonomik tahribat; insanların yaşam ve çalışma koşullarını olumsuz etkileyerek, gelir eşitsizliğine ve yoksulluğun derinleşmesine neden oluyor.

Köhnemiş Kapitalist Sistemin Krizi

Temel bir sağlık problemi olarak başlayan salgın, başta Avrupa olmak üzere hayatı genel olarak tüm dünyada felce uğrattı, sosyal, ekonomik ve politik anlamda her alanda telafisi zor, ciddi bir krizi de beraberinde getirdi. Salgının çalışma hayatı üzerindeki etkileri gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler arasında farklı şekilde ortaya çıkarken, gelir dağılımındaki eşitsizlik dünya çapında artmaktadır. Kapitalist sistem ve kurumları salgın karşısında çaresizlik içinde dir.

Toplumsal kaynakları ve teknolojik ve bilimsel ilerlemeyi insanların daha iyi bir hayat yaşamasına değil de daha fazla kar elde etmeye yönelik kullananlar var olan ekonomik, ekolojik, toplumsal sorunları daha da büyütme devam ediyor.

Kapitalizmin tüm kar hırsına rağmen kar hadleri düşüyor, verimlilik düşüyor ve elbette üretken emeğin ekonomi içindeki payı da düşüyor. Dünya daha yaşlı bir nüfus oranına erişti. Yaşlı nüfus ise çalışmak zorunda bırakılıyor. Çalışmadığı zaman mutlak yoksulluk ile yüz yüze kalıyor. Bu ise yaşanan istihdam krizinin boyutunu büyütüyor ve yoksulluğu artırıyor. Yapay zekâ uygulamalarıyla robotların üretimde kullanımının gelişmiş ülkelerde yaygınlaşması süreci pandemi ile birlikte daha da hızlanma eğilimine girerken, işgücü piyasalarındaki baskı ve işsizlik oranının artma eğilimleri yaşanacak vahim tabloyu da önümüze seriyor.

İşçi Sınıfı Neo-liberalizmin ve Otoriter Yönetimlerin Kıskaçında

Kapitalizm tüm kurumlarıyla yaşanan sorunlara cevap üretmezken, sekiz yıldır tüm dünyada yapılan seçimlerin büyük kısmında emeğin kazanılmış haklarını yok etmeye çalışan, otoriter, popülist siyasi liderler ve hareketler yükseliyor.

Örgütsüzlüğün azaldığı koşullarda örgütlü kötülük artıyor. Yoğun adaletsizlik ve artan yoksulluk toplumların daha iyiye yönelmesi ile sonuçlanmıyor. İnsanlara dayatılan özgürlük mü yoksa güvenlik mi ikileminde korku politikalarına teslim olunuyor ve güvenlik deniliyor.

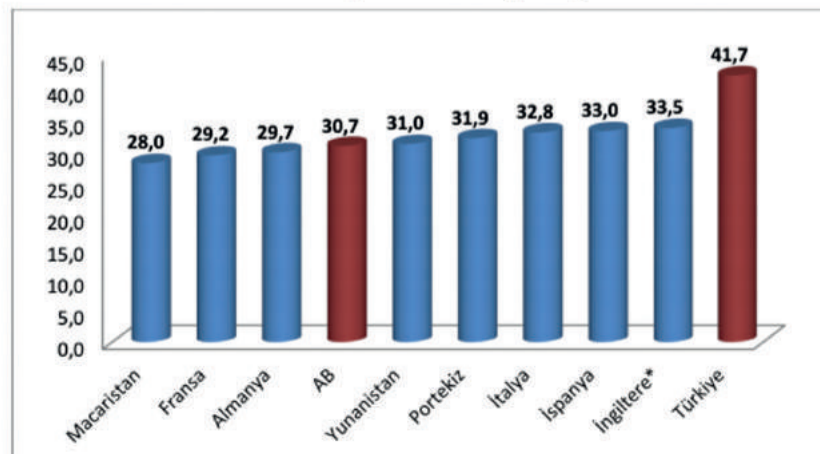
Yine insanlara demokrasi mi refah mı ikilemi dayatıldığında refahın ancak demokrasiyle gelebileceğini düşünmeden refah denilebiliyor.

Elbette tüm bunların sonu ne güvenlik oluyor ne de refah. Pandemiyle birlikte devletlerin

asıl alması gereken güvenliğin sosyal güvenlik olduğunu hep birlikte gördük. Sosyal güvenlik mekanizmaları çalışmadığında hiç kimse aslında kendisini güvenli hissedemiyor. Dünya'da ve ülkemizde işçi sınıfı da esnafta şu an aslında sosyal güvenlik politikalarının eksikliğinin ceremesini çekmiyorlar mı? Sosyal devlet uygulamalarının çalıştığı ve görece daha iyi durumda olan ülkeler iki elin parmağını geçmiyor.

Düşünün ki, 107 gelişmekte olan ülkede 1,3 milyar insan yani nüfusun yüzde 22'si çok boyutlu yoksulluk içinde yaşamaktadır. Gelir dağılımı eşitsizliği tüm dünyada artarken Türkiye, Avrupa ülkeleri arasında gelir eşitsizliğinin en fazla olduğu ülkelerin başında gelmektedir.

Grafik.1. Ülkelerin Gini Katsayısı Oranları (/ 100)

Kaynak: Eurostat.(2019). * için 2018. 0 ile 100 arasında. 0= Mutlak eşitlik, 100 mutlak eşitsizliktir. (100 oranında)

Reçetemiz: YANILMA, ÖRGÜTLENME

İşçi Sınıfı Can Derdinde Ülkeyi Yönetenler Mal Derdinde

Türkiye'nin salgın karşısında uyguladığı zayıf sosyal güvenlik politikaları sonucunda işçi sınıfının yoksullaşması hızlanmıştır. Mart ayının ortasında başlayan salgın sürecinde iktidar, başka birçok ülkede olduğu gibi, can mı mal mı sorusuna mal, yani ekonomi ve kar cevabını verdi. Üretime geç ara verildi, normalleşmeye erken geçildi ve sonrasında sınırlı sokağa çıkma yasağıyla yetinildi. Pek çok iş yerinden mesai saatlerinin yasa dışı şekilde artırıldığı haberleri geliyor. İşten çıkarma yasağına uyan yok, ücretsiz izin keyfi şekilde uygulanarak sendikalara karşı bir baskı aracına dönüştürülüyor.

İşçi sınıfının örgütlü olduğu, sendikal ve sosyal hakların belirli sınırlar içinde de olsa yasal güvence altında bulunduğu, işsizlik ve güvencesizlik baskısının fazlaca hissedilmediği

ülkelerde işçilerin ve esnafın kayıplarının bir kısmı kamu kaynaklarından karşılanabili. İşsizliği ve çalışan yoksulluğu yüksek, sosyal güvenlik sistemi yetersiz, sendikal örgütlülüğü zayıf, sendikal hak ihlallerinin çokça yaşandığı ülkelerden biri olan ülkemiz için ise durum tam bir felaket halini aldı.

Ülke ekonomisi gittikçe daha kötüye giderken yüksek enflasyon geçinmeyi iyice zorlaştırdı. Haziran ayının ortasından itibaren başlatılan düşük faizli kredi genişlemesiyle ikinci el konut ve otomobil satışlarında artış olsa da günün sonunda resmi rezervlerin hızla eridiği ve net döviz rezervinin negatife dönüştüğü ve sermaye kaçışlarının devam ettiği bir süreç yaşandı. Bunun devamında ise bütçe dışı kaynakların hızla tükenmeye başladığı, Merkez Bankası ve Hazine ve Maliye Bakanı'nın istifa ve değişimleri gerçekleşti.

Salgın ve Salgının Neden Olduğu Kriz İşçilerin Sirtına Yüklenemez

Her krizde olduğu gibi bu krizde de krizin bedelini işçi sınıfı ödüyor. Emekçilerin GSYH içindeki görece payı geçen yıla göre geriledi, işsizlik olağanüstü boyutlara ulaşarak 10 milyonu aştı. Ücretsiz izne çıkarılanlara yapılan ödemeler oldukça düşük tutuldu ve işçilerin faturalarını bile karşılamaktan uzak kaldı. Asgari ücrette yapılan artış oranı gerçek enflasyon oranının ve açlık sınırının altında kaldı.

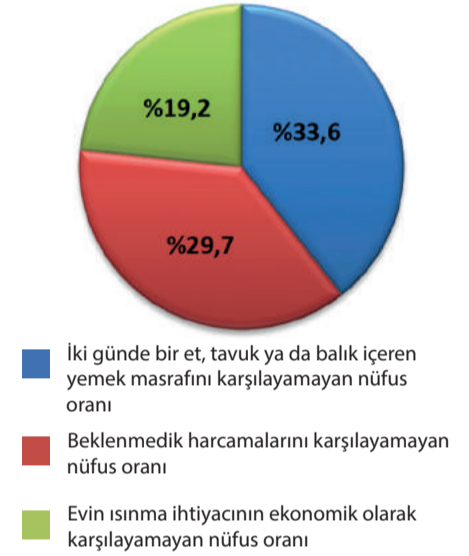
Salgın döneminde 3 milyona 737 bin 831 işçi, işsizlik ödeneği, ücretsiz izin ödeneği ve kısa çalışma ödeneği aldığı için ciddi gelir kaybı ile karşı karşıya kaldı. Ücretsiz izne tabi tutulan işçilere ayda 1.068 TL (asgari ücretin yüzde 50'si), kısa çalışma ödeneğinden yararlanan işçilere aylık ortalama 1.547 TL (asgari ücretin yüzde 66'sı), işsizlik sigortası ödeneğinden yararlanan işçilere ise ayda ortalama 1.212 TL (asgari ücretin yüzde 52'si) ödeme yapıldı.

İşsizlik sigortası fonu ödeneklerinden faydalanan işçi sayısı

Ödeme Türü	Faydalanan İşçi Sayısı
İşsizlik Sigortası Ödeneğinden Faydalanan Kişi Sayısı*	207 bin 263 kişi
Kısa Çalışma Ödeneğinden Faydalanan Kişi Sayısı*	1 milyon 238 bin 814 kişi
Ücretsiz İzin Ödenmesi**	2 milyon 291 bin 754 kişi
Toplam	3 milyon 737 bin 831 kişi

Nüfusun büyük bölümü en temel ihtiyaçlardan olan sağlıklı beslenme, ısınma gibi ihtiyaçlarını karşılayamadı.

Nüfusun temel ihtiyaçlarını karşılayamama oranı. (2019)

Sosyal güvenlik uygulamalarının olmadığı bu dönemde işçi sınıfı daha çok borçlanarak yaşamaya çalıştı. Ama bu da işçileri çıkmaz sokağa doğru sürükledi.

Sonuç: Her 10 kişiden 7'si borçlu, işçiler temel ihtiyaçlarını karşılayamıyor!

Salgın ile çalışma hayatı gözle görülür bir şekilde etkilendi. Sokağa çıkma yasağının ve sosyal mesafe kuralının uygulanması sonucunda birçok işyeri kapandı ve o işyerlerinde çalışanlar işlerini kaybetti. Salgın döneminde bir zorunluluk olarak beliren uzaktan çalışma biçiminin sermayenin istediği esnek çalışmanın bir uzantısı olması ve kurallarının oluşmaması nedeniyle sermayenin lehine işleyen bir durum söz konusu oldu. Bu nedenle evden çalışanların büyük bir bölümü bu çalışma biçiminden olumsuz etkilendi. Bazı işletmelerde ise hibrit çalışma yöntemleri uygulandı. Yani işçilerin haftanın belirli günlerinde evden çalışmalarını diğer günlerde ise ofise gelerek çalışmalarını istendi. Sokağa çıkma yasaklarında dahi işçiler çalıştırıldı. Bu sayede işverenler işyeri maliyetlerinden kurtulmuş oldular, işçiler üzerindeki online denetimi artırdılar, ücretlerde kesintiler gerçekleşti, çalışma saatleri uzatıldı, fazla mesai, yol ve yemek ücretlerinde kesintiler yapıldı.

yazının devamı arka sayfada

Uzaktan çalışma ile hibrit çalışmayı kapsayan yeni düzenin devam etmesini arzulayan sermaye COVID-19 sonrasında da bunun devam etmesi için kulisler yapmaya başladı. Birçok iktisatçı da çalışma düzeninin bu şekilde devam edeceğine yönelik tahminler ortaya koymaya başladılar.

İşçi sınıfı olarak bizler bu yeni normal kabul etmiyoruz. Türkiye'nin yeni normalinin işçi sınıfı açısından daha çok sömürü olduğu bir yerde, yeni yılda işçi sınıfının önünde tek bir yol var. O da örgütlenmek.

İşçi Sınıfı Olmasa Her Şey Durur

Salgın süreci bir şeyi daha ortaya çıkardı işçi sınıfı olmasa her şey durur. Bu dönemde kamusal hizmetlerin önemi bir kere daha anlaşıldı. Sağlık emekçileri, belediye işçilerinin yaşam içindeki önemli rolleri açığa çıktı.

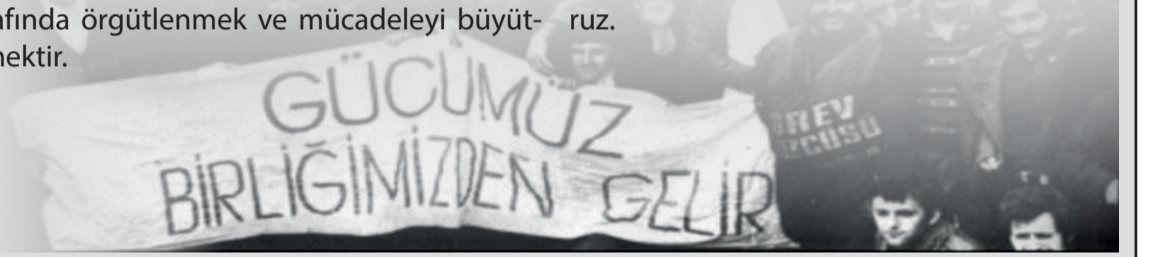

Örgütlü İşçi Sınıfı Asla Yenilmez

Salgın döneminde en çok tehlikeye maruz kalan işçiler olmasına rağmen kazanılmış hakları ve sendikal hak ve özgürlükleri en çok saldırı altında olan da yine işçi sınıfı oldu. İşçiler bir yandan salgına rağmen çalışmak zorunda kalırken bir yandan da işverenlerin ve iktidarın saldırılarına hedef oldu. Ama kıdem tazminatına karşı başlatılan saldırı da olduğu gibi örgütlü işçilerin gücü yapılan saldırıları geri püskürtmeyi bildi.

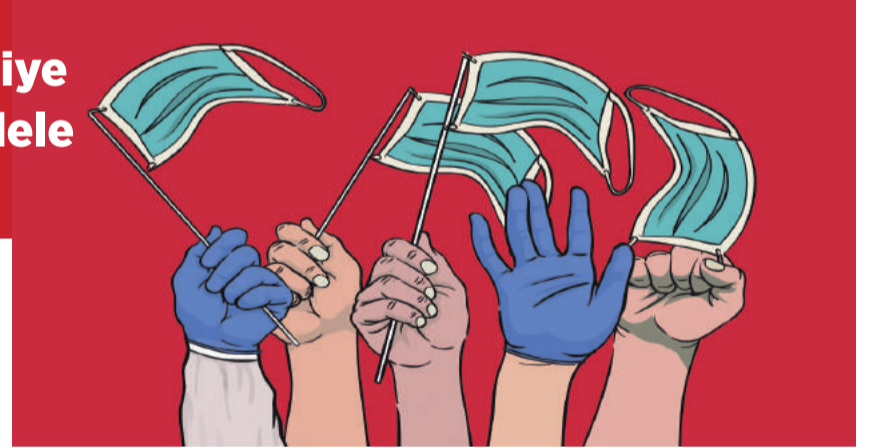
Unutulmamalıdır ki karanlıktan aydınlığa çıkacak olan yolda, tüm baskı ve yasaklara rağmen işçi sınıfı bir kaldıraçtır. İşçi sınıfına düşen görev ise sendikal hak ve özgürlükler ve haklar çerçevesinde koyduğu talepler etrafında örgütlenmek ve mücadeleyi büyütmektir.

Kısacası, işçiler dayanışarak, örgütlenerek güçlenmeli ve hakları için mücadele etmelidir. Bir olduğumuzda güçlendiğimizi güçlendiğimizde ise haklarımız için kazanımlar elde ettiğimizi tarihimizden biliyoruz.

Sendikamız Salgın Döneminde Belediye İşçilerinin Hakları İçin En Etkili Mücadele Veren Örgüt Oldu

Pandemi sürecinde sendikamız belediyelerin alması gereken önlemleri ve işçi sınıfının taleplerini dile getirdi. Salgın döneminde gündeme gelen belediyelerde yapılması düşünülen kısa çalışma gibi belediye işçilerini hak kaybına uğratabilecek uygulamalara karşı durdu. Salgın döneminde işyerlerinde kullanılması gereken koruyucu malzemelerden, işyerlerinde salgına karşı alınması gereken önlemlere kadar belediyelere yazı yazarak taleplerimizi dile getirdi bununla da yetinmedi yaptığı üç araştırma ile bu önlemlerin alınıp alınmadığına ilişkin takip yapıp bunları kamuoyu ile paylaştı.

Koronavirüse Karşı Bu Önlemlerle Düze Çıkmaz

18/03/2020

"Ekonomik İstikrar Kalkanı" adı verilen ekonomi paketine ilişkin DİSK/Genel-İş Genel Yönetim Kurulu adına Genel Başkan Remzi Çalışkan'ın " açıklaması

"Ekonomik İstikrar Kalkanı" adı verilen ekonomi paketine ilişkin DİSK/Genel-İş Genel Yönetim Kurulu adına Genel Başkan Remzi Çalışkan'ın " açıklaması

DİSK'in çağrılmadığı "Koronavirüsle Mücadele Eşgüdüm Toplantısı" sonrası "Ekonomik İstikrar Kalkanı" adı verilen bir ekonomi paketi açıklandı.

İşverenlerin borçlarının ertelenmesine yönelik maddelerin bulunduğu pakette, sermayeye 100 Milyar ayrılrken, DİSK'in daha önce Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'na sunduğu;

Koronavirüs salgını süresince işten çıkarmalar yasaklanmalıdır. İşsizlik sigortası fonundan yararlanma koşulları kolaylaştırılmalıdır, 15 yaşından küçük çocuğu olan çalışan anne babalardan birine kamuda idari izin özel sektörde ise ücretli izin verilmelidir.

Genel Başkanımız Remzi Çalışkan: "İnsanlığı Bu Kötü Duruma Kapitalizm Getirdi"

Genel Başkanımız Remzi Çalışkan'ın Ötekilerin Gündemi'nde yayımlanan Roportajı

İnsanlığın ulaştığı bu teknoloji ve Modernitede, her şeye çözüm bulunurken bir virüsün dünyayı egemenliği altına almasını ve insanlığı alt üst etmesini nasıl yorumluyorsunuz?

Çin'den başlayarak Ortadoğu'ya ve Avrupa'ya yayılan pandemi salgını dünyayı derinden etkilemeye devam ediyor. Her kesim ezberlerinin bozulduğu, "böyle gelmiş böyle gider" diyenlerin bir daha bu lafı etmeyeceği, hiçbir şeyin eskisi gibi olmayacağı bir dönem içindeyiz. Gözle görünmeyecek kadar küçük bir şey insanlığı kontrol etmeye başladı.

İşçi sınıfı her gün ölümüne çalışmaya giderken zevk-i sefa içinde olanlar, sırça köşklarinden ve saraylarından bağırarak, çağırarak, seslenen "güçlü liderler", şimdi bu küçük virüs karşısında sus pus oldular.

Kısa Çalışma Sana Düşmez!

25/03/2020

DİSK/Genel-İş Genel Başkanı Remzi Çalışkan'ın kısa çalışma hazırlığındaki bazı belediyeleri uyaran basın açıklamasıdır.

Küresel salgın virüsü Covid-19 tüm dünyada hızla yayılmaktadır. Salgının ekonomik ve sosyal hayatı tahrip edeceği artık bellidir. Bu koşullarda toplumların ve tüm ülkelerin insanlık adına dayanışma içerisinde olmaları kaçınılmazdır.

Durum böyleyken bazı belediyelerin belediye şirket işçileri için kısa çalışma başvurusu hazırlığı yaptığını öğrenmişizdir.

22 Mart 2020 günü yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile kamuda salgın koşullarında çalışma biçimleri düzenlenmiştir. Genelge'nin 1 maddesindeki düzenleme, "İstihdam biçimine bakılmaksızın (işçi, memur, sözleşmeli personel, geçici-süreklili işçi ayrımı gözetmeksizin) uzaktan çalışma, dönüşümlü çalışma, esnek çalışma modelleri uygulanabilecektir. Bu uygulamaya yönelik düzenlemelerin usul ve esaslarını ilgili kurum yetkilileri belirleyecek.

İşyerlerinde Durum-1 (Belediyeler-Hastaneler-Üniversiteler- Konutlar)

DİSK/Genel-İş Genel Başkanı Remzi Çalışkan, 27-28 Mart 2020 tarihlerinde Sendikamızın 44 şubesinde yürütülen araştırmanın bulgularını ekte basın bilgilendirmesi olarak sunmaktadır. Küresel salgın koşullarında işçilerin çalışma koşullarına ışık tutan bu çalışmayı belirli aralıklarla yenileyecek ve ilgili kamu kurumlarını, işverenleri, kamuoyunu basın aracılığıyla bilgilendireceğiz. İşçilerin küresel salgın koşullarında sağlıklı çalışması kadar güvenli ve güvenceyle çalışması, gelir kaybı ve iş kaybı endişesi yaşamadan çalışması ve gerektiğinde zorunlu ve yaşamsal mal ve hizmet üretiminin işçilerin ve halkın sağlığı için durdurulması gerekmektedir. Salgınla mücadelede herkesi işini ciddiye almaya davet ediyoruz.

Sağlık Bakanlığı'nı Uyardık

25/03/2020

SAĞLIK BAKANLIĞI'NA

Ülke olarak oldukça zor bir dönemden geçiyoruz. Bu dönemde başta sağlık çalışanları olmak üzere kamu hizmeti gören emekçiler sağlık ve can güvenliği pahasına çok özveriyle hizmetlerde bulunmaktadırlar. Bu özveriyle hizmetlere karşılık olmak üzere 24.03.2020 tarihinde mükerrer Resmî Gazete'de Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Tesislerinde Görevli Personele Ek Ödeme Yapılmasına Dair Yönetmelik değişikliği ile 1/3/2020 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere üç ay süreyle yer ve/veya personel yönünden kapsamı ve oranı Bakan tarafından belirlenecek ek ödeme yapılması öngörülmüştür. Bu ödemenin sadece memur ve sözleşmeli personel statüsü ile çalışacak personeli kapsadığı anlaşılmaktadır. Bu ödemeyi elbette sonuna kadar hak etmektedirler. Onların onurlandırılması bizi sevindirmiştir.

Salgına Karşı Kamu Çalışanlarını Koruyalım

Kamu Otoriteleri ve İşverenlerinden Talebimizdir

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) tarafından küresel yaygınlıkta tanımlanan COVID-19 Salgını kamu hizmetlerinde çalışanların sağlığına özellikle odaklanmak gerektiğini ortaya koymuştur. Çünkü kamu hizmeti verenlerin sağlığı bozulursa salgınla baş edilemez.

Bu kapsamda kamu işyerlerinde çalışanların sağlığı ve hakları konusunda aşağıdaki konuları gündeme getirmeyi toplumsal bir sorumluluk olarak değerlendirilmekteyiz.

Salgın Koşullarında Çalışma: Sorular Cevaplar

1- İşveren beni korumak için ne yapmalı, bana karşı borcu nedir?

Yasal olarak işveren çalışmanızı esnasında sizin sağlığınız ve güvenliğinizi için her türlü tedbiri almak zorunda. En başta işyerinde salgın nedeniyle bir risk oluşması tehlikesine karşılık risk değerlendirmesi yapmalıdır. Bununla birlikte çalışmanız esnasında salgın hastalıktan nasıl korunacağınız konusunda eğitim vermelidir. Bunu yapmıyorsa talep etmelisiniz.

İşyerimizin hijyenini sağlamalı, belli aralıklarla dezenfekte ettirmeli, sürekli havalandırmasını yapmalıdır. Kişisel koruyucu donanımı yani maske, eldiven ve siperlik, yaptığımız iş insanlarla sık karşılaşmayı gerektiriyorsa tulum gibi malzemeyi sağlamalıdır. Çalışırken diğer çalışanlar ve muhataplarla sosyal mesafe kuralına uygun çalışma düzeni oluşturmalıdır. Ayrıca çalışma esnasında kişisel hijyenin sağlanması için de el dezenfektanı,

COVID-19 Salgını ve Sosyal Koruma Raporu

Dünya ve Türkiye gerek halkın sağlığını gerekse toplumsal ve ekonomik yaşamı derinden etkileyen Covid-19 salgını ile karşı karşıyadır. Salgın sadece halkın sağlığını tehdit etmemiş, on milyonlarca işçinin işini ve gelirini kaybetmesine yol açmıştır. Virüsün görüldüğü ülkelerde salgınla mücadele için çeşitli önlem paketleri açıklanmıştır.

Bu raporda; COVID-19 salgını sürecinde Türkiye'de ve salgının yaygın olarak görüldüğü ülkelerde sosyal korumaya dönük önlem paketleri karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Öne çıkan başlıklar şöyledir:

Konut İşçilerini Covid-19'a Karşı Koruyun

Konut işçileri de Covid-19 nedeniyle risk altında çalışan işçiler arasındadır. Bu nedenle konut işçilerinin sağlık ve güvenliğine yönelik tedbirler acilen gözden geçirilmelidir. Konut işçilerinin sağlığı aynı zamanda görevli olarak çalıştığı binanın veya sitenin sağlığını da korumak anlamına gelir. Bu anlamda riski en aza indirmek yönetiminin sorumluluğuna aittir.

İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Borçlar Kanunu gereği işveren işçinin sağlığı ve güvenliği için gereken her türlü önlemi almakla yükümlüdür.

Covid-19 riskine karşı alınacak önlemlerde asgari yapılacaklar şunlardır:

Covid-19 Salgınının DİSK/Genel-İş Üyeleri Üzerindeki Etkileri Araştırması

Dünya'yı etkisi altına alan COVID-19 salgını halk sağlığı açısından büyük bir tehdit oluşturmanın yanı sıra çalışanlar açısından da önemli bir ekonomik tehdit oluşturdu. Salgın bazı işyerlerinde faaliyetlerin tamamen ya da geçici olarak durmasına ve çalışanların işsiz kalmasına yol açtı. Salgın ile birçok işyerinde çalışma saatleri azaltıldı, uzaktan çalışma modeline geçildi. Kısa çalışma ya da ücretsiz izne çıkarma gibi uygulamalarla çalışma yaşamında değişiklikler oldu.

Bu araştırma, Konfederasyonumuz DİSK'in öncülüğünde DİSK'e bağlı sendikalara üye işçilerin Covid-19 salgınından nasıl etkilendiğini araştırmak amacıyla yapıldı. DİSK tarafından araştırmanın tüm sendikaları içeren sonuçları 8 Temmuz 2020 tarihinde paylaşıldı.

COVID-19 SÜRECİNDE KAMUDA İSTİHDAM RAPORU

Covid-19 sürecinde Kamuda İstihdam Raporu Yayınlandı.
Raporda kamu istihdamında yaşanan değişimler güncel veriler ışığında ayrıntılı olarak incelenmiştir. Araştırmada öne çıkan başlıklar şöyledir:

Ülkemizde Kamu Harcamaları Yetersiz!

Ülkemizde, GSYH içerisinde kamu harcamalarının oranı oldukça düşüktür. OECD ülke ortalamasına göre GSYH içinde genel kamu harcamalarının oranı yüzde 42,12 iken, Türkiye’de bu oran yüzde 35’tir. Türkiye’de kamu harcamalarının oranı birçok Avrupa ülkesine göre de düşüktür.

Türkiye’de Kamu İstihdamı, OECD Ülke Ortalamasından Düşük!

Türkiye’de ise kamu istihdamının toplam istihdam içindeki payı OECD ülke ortalamasının altındadır. Türkiye’de bu oran yüzde 10,77 iken OECD üye ülkeler ortalamasında yüzde 17,69’dur.

Yıllık Büyüme Gerçekçi Değil, Kamuda İstihdam Yaratmıyor!

2017 yılında OECD ülkelerinde yıllık büyümenin kamu istihdamındaki artışa oranlarını incelediğimizde, ekonomik büyümenin Türkiye, İtalya ve Macaristan’da kamuda istihdamını artırmadığı görülmektedir.

Her 10 Kişiden 8’i Özel Sektörde, 2’si Kamu Sektöründe İstihdam Ediliyor!

2015-2020 yılları arasında kamuda istihdamın yüzde 35,7 arttığını söyleyebiliriz. 2015 yılında 3 milyon 520 bin 530 kişi olan kamu sektörü istihdamı, 2020 yılında 1 milyon 258 bin 822 kişi artarak 4 milyon 779 bin 352’ye çıkmıştır.

Kamuda En Az Kadının Çalıştığı Ülke Türkiye!

OECD üye ülkelerin ortalamasında kadınların kamu sektöründe istihdam oranı yüzde 60, erkeklerin yüzde 40’dur. Türkiye’de kadınların kamu sektöründe istihdam oranı yüzde 25,31, erkeklerin ise istihdam oranı yüzde 74,69’dur.

Diğer Başlıklar İse Şunlardır:

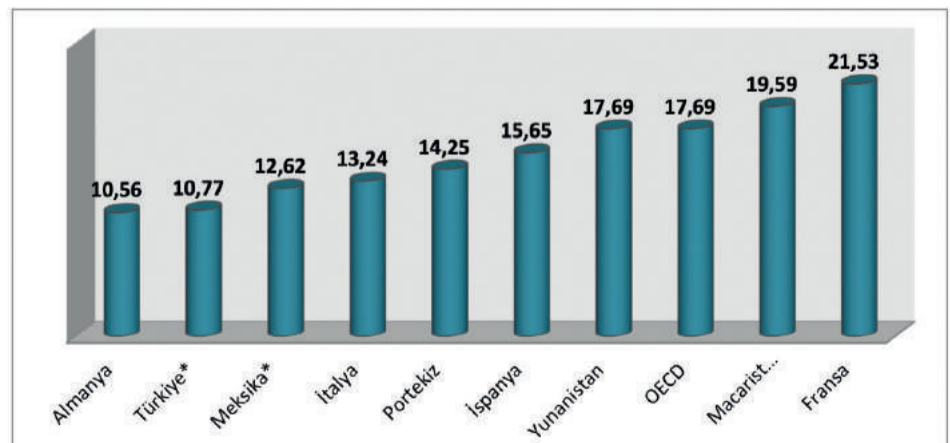
Türkiye’de Her 100 Kişiye 4 Kamu Personeli Düşüyor!

İstihdamı En Fazla Artan Bakanlık Milli Eğitim Bakanlığı, En Fazla Azalan Bakanlık Milli Savunma Bakanlığı.

Kamuda En Güvenceli İstihdam Biçimi Olan “Memurluk” Yerini “Sürekli İşçiliğe” Bırakıyor!

Belediye Şirket İşçilerinin Sayısı 494 Bin 510 Kişiye Ulaştı!

Grafik 1. Toplam İstihdam içinde Kamu Sektörü İstihdam Oranı² (%)

Kaynak: OECD.

SALGIN DÖNEMİNDE SOSYAL GÜVENLİKTE YAŞANAN HAK KAYIPLARI

Ücretsiz izne çıkarılanların hak kayıpları kısa çalışma ödeneği ile çalıştırılanlardan daha fazladır. Kısa çalışma ödeneğinde çalıştırılanların çalıştıkları günler için primleri ödenirken pandemi nedeniyle zorunlu olarak ücretsiz izne çıkarılanların sosyal güvenlik primleri ödenmemektedir. Primleri ödenmediği için de kısa ve uzun vadeli sigorta kollarından faydalanamamaktadırlar.

Kadın İşçilerde Doğum Sonrası Ortaya Çıkan Hak Kayıpları

Kısa Çalışma Ödeneğinde Oluşan Hak Kayıpları

Kısa çalışma, genel ekonomik, sektörel, bölgesel kriz veya zorlayıcı sebeplerle işyerindeki haftalık çalışma sürelerinin geçici olarak en az üçte bir oranında azaltılması veya işyerinde faaliyetin tamamen veya kısmen en az dört hafta süreyle durdurulması hallerinde, işyerinde üç ayı aşmamak üzere işçilerin çalışmadıkları dönem için gelir desteği sağlayan bir uygulamadır. Kısa çalışma ödeneği uygulaması olan işyerlerinde çalışanların sosyal güvenlik sistemi içinde kayıpları ise prim günleri üzerinden olmaktadır. Kısa çalışma yaptırılan işçilerin, kısa vadeli sigorta kollarına (işsizlik sigortası, iş kazası ve meslek hastalığı) ait primlerle

uzun vadeli sigorta kollarına (emeklilik, mahluliyet ve ölüm) ilişkin primleri kısa çalışma yaptırılan gün üzerinden ödenir. Bu demektir ki kısa çalışma ödeneği kapsamında çalışan işçilerin prim tamamlamaya bağlı uzun vadeli sigorta kollarından faydalanma hakları gecikecektir. Örneğin kısa çalışma ödeneği ile çalıştırılanlar daha geç emekli olacaklardır. Bununla birlikte bazı işverenler ise kısa çalışma ödeneği ile çalışan işçileri haftalık en az üçte bir oranında daha az çalıştırmaları yani haftada en fazla 30 saat çalıştırmaları gerekirken, haftalık 45 saat çalıştırmaya devam etmekte ancak primlerini kısa çalışma ödeneği üzerinden yatırmaktadır. Bu da oluşan hak kaybının başka boyutunu gözler önüne sermektedir.

Kısa çalışma ve ücretsiz izin uygulaması ile sosyal güvenlik sistemi içinde yaşanan hak kayıplarından bir diğeri ise kadın işçilerin analık ödeneğinden faydalanmaları üzerine oldu. Hamile kadın işçinin doğumdan sonra analık ödeneğinden faydalanma şartı, doğumdan önceki 1 yıl içinde en az 90 gün kısa vadeli sigorta primi bildirilmiş ya da ödenmiş olmasıdır. Ancak pandemi sürecinde kısa çalışma ile çalıştırılan kadın işçilerin primleri eksik ödendiği, ücretsiz izne çıkarılan işçilerin ise prim ödemeleri yapılmadığı için hamile kadın işçiler bu süreçte hak kaybı yaşamışlardır. SGK tarafından ödenen "doğum parası" ve "analık geçici iş görmezliği" adı altında yapılan ödemelerden yararlanamamaktadırlar.

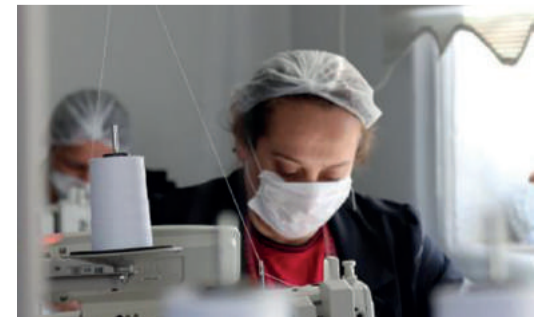
Bununla birlikte doğum yapan kadın işçi emzirme ödeneğinden de faydalanamamaktadır. Emzirme ödeneğinden faydalanma şartı, doğumdan önceki bir yıl içinde en az 120 gün kısa vadeli sigorta kolları primi bildirilmiş olmasıdır. Ancak doğum yapan kadın işçi pandemi nedeniyle gerekli şartlar yerine getirilmediği için emzirme ödeneğinden de faydalanamayacaktır. Sosyal güvenlik sistemi içinde kadın işçilerin doğumdan kaynaklı haklarından faydalanması için prim şartının bulunması sistem içinde korunması gereken bir kesim olan doğum yapmış kadın işçiyi koruma dışında tutmaktadır. Bu nedenle kadın işçilerin doğumdan kaynaklı haklarından faydalanması için prim şartı uygulanması ortadan kaldırılmalı, sosyal devlet gereği doğum yapan kadın işçilere gerekli sosyal koruma, hiçbir şart gözetilmeden sağlanmalıdır.

Ücretsiz İzinde Oluşan Hak Kayıpları

Ücretsiz izne çıkarılanların hak kayıpları ise kısa çalışma ödeneği ile çalıştırılanlardan daha fazladır. Kısa çalışma ödeneğinde çalıştırılanların çalıştıkları günler için primleri ödenirken pandemi nedeniyle zorunlu olarak ücretsiz izne çıkarılanların sosyal güvenlik primleri ödenmemektedir. Primleri ödenmediği için de kısa ve uzun vadeli sigorta kollarından faydalanamamaktadırlar. Bununla birlikte kanuna göre ücretsiz izne çıkarılanlar sağlık hizmetlerinden sadece bir ay faydalanabilecekken yapılan düzenleme ile ücretsiz izne çıkarılan sadece genel sağlık sigorta primi İŞKUR tarafından ödenerek ücretsiz izne çıkarılanların sosyal güvenlik sistemi içinde sadece sağlık hizmetlerinden faydalanmaları sağlanmıştır. Emeklilik günlerine veya prime bağlı diğer sigortalara etki edecek olan uzun vadeli sigorta primleri ise ödenmemektedir. Kısa çalışma ödeneğinden faydalanan kesim için primleri eksikte olsa yatmakta ancak ücretsiz izne çıkarılan işçilerin emeklilik süresini belirleyen uzun vadeli sigorta primleri hiç yatmadığı için hak kayıpları ücretsiz izne çıkarıldıkları toplam süre kadar olacaktır.

Prim Borçlanması

5510 Sayılı Kanun'a göre işçilerin sigorta primi yatmayan bazı dönemler için borçlanma hakları vardır. Bunlar; Askerlik borçlanması, doğum borçlanması, yurt dışı borçlanması, avukatlık staj süresi borçlanması, hekimlerin fahri asistanlıkta geçen süreleri borçlanması, grev ve lokavtta geçen sürelerin borçlanması, beraat edenlerin tutuklulukta veya gözaltında geçen sürelerinin borçlanması, doktora veya uzmanlıkta geçen sürelerin borçlanmasıdır. Ancak kısa çalışma ödeneğiyle ya da ücretsiz izne çıkarılmaları nedeniyle prim günü eksik yatan veya hiç yatmayan işçilerin borçlanma hakkı da bulunmamaktadır. Yani 5510 sayılı kanuna göre kısa çalışma döneminde ve ücretsiz izin döneminde SGK prim borçlanma hakkı yoktur. Bu durum işçilerin onayı ve talebi olmadan prime dayalı haklarından faydalanma sürelerini uzatmaktadır. İşçilerin kısa çalışma veya ücretsiz izin kullandırılan dönemler için ortaya çıkan prim kayıplarının karşılanması için prim borçlanması önerilmektedir. Ancak yaşanan hak kaybının çözümü prim borçlanması ile çözülemez. Pandemi süresinde gelir kaybını da çok fazla yaşayan işçilerin bu dönemdeki tüm eksik ve ödenmemiş primleri sosyal koruma kapsamında hükümet tarafından karşılanmalıdır.

GENEL BAŞKANIMIZ REMZİ ÇALIŞKAN

EPSU YÖNETİM KURULU TOPLANTISINA KATILDI

65. EPSU Yönetim Kurulu toplantısı 24-25 Kasım 2020 tarihlerinde online olarak yapılmıştır. Toplantıya Türkiye'yi temsilen Genel Başkanımız Remzi Çalışkan katılmıştır.

İki gün süren online toplantıda EPSU sektör komiteleri sunumları, Covid-19 kurtarma planları sunum ve tartışmaları, Avrupa Birliği ve ETUC ilişkileri, EPSU organizasyonları sunum ve tartışmaları, EPSU-PSI işbirliği, finans raporları sunumu ve üyelik talepleri değerlendirmesi yapılmıştır.

Toplantıda Covid-19 salgınının neden olduğu kriz, sağlık ve sosyal hizmetler çalışanlarının iş

yükü, sağlık ve güvenlikleri, sosyal korumaların etkisi/etkisizliği, kamu hizmetlerinin önemi, dijitalleşmenin ve tele/uzaktan çalışmanın çalışma ve sendikal haklara etkisi, kamu hizmetlerinde çalışanların güvencesinin artırılmasının önemi, salgının kamu finansmanı üzerindeki etkisinin azaltılması ve uzun dönemde kamu finansmanının devamını sağlamak için oluşturulacak vergi politikalarının adaletli bir sistem üzerine kurulması gerektiği (servet vergisi talebi), bu dönemde sendikal hakların ne kadar önemli olduğunun bir kez daha ortaya çıktığı ve sosyal diyalogun daha fazla geliştirilmesi gerektiği üzerine değerlendirmeler, sunumlar ve tartışmalar yapılmıştır. Özellikle Avrupa düzeyinde sosyal diyalogun geliştirilmesinin kamu hizmetleri açısından da önemi EPSU tarafından belirtilmiştir. Bununla birlikte tüm sunum ve tartışmalarda toplumsal cinsiyet eşitliği vurgusu yapılmış ve çalışmaların bu çerçevede sürdürülmesi gerektiği eklenmiştir. Tüm bu çerçevede EPSU ve bağlı sendikaların üyelerinin mücadelenin ön safında yer aldığı bu nedenle de kamusal mücadelenin yüzü olan üyelerimizin sağlığından ve güvenliğinden

EPSU ve bağlı sendikalar olarak sorumlu olduğumuz vurgusu yapılmıştır.

Tartışmalar ve sunumlar çerçevesinde bir değerlendirmede bulunan Genel Başkanımız Remzi Çalışkan konuşmasında, Covid-19 salgınının Türkiye'de var olan ekonomik ve siyasi krizlerin üstüne geldiğini belirterek ülkemizde yaşanan yönetim sistemi değişikliği ile demokrasinin gerilediğini, adaletsizliğin çoğaldığını ve hukukun siyasallaştığını vurguladı. Salgın döneminde başta sağlık emekçileri olmak üzere sosyal hizmetlerde çalışanların, belediye hizmetlerinde çalışanların oldukça yorulup, yıprandığını ancak hükümet tarafından bu kesimin sosyal korumasının yeterince sağlanmadığını ve fazla çalışmadan kaynaklı haklarının ödenmesinde de oldukça sorunlu bir dönem yaşandığını belirtti. Salgın döneminde sağlık ve sosyal hizmet çalışanlarının dışında toplumun diğer kesimi için de yeterli sosyal koruma sağlanmadığını ekledi. Tüm bunların yanı sıra salgının ülkedeki ekonomik ve siyasi sorunları arttırdığını, işsizliği ve eşitsizliği derinleştirdiğini vurguladı. Salgın döneminde hükümet tarafından milyonları geçici işçi yapacak düzenlemenin ayrıntılarına değinerek söz konusu düzenlemenin mücadelemizle geri çekildiğini söyledi.

PSI: Covid-19 Aşısı Ücretsiz Olmalı, KÂRA ÖNCELİK VERMEYİ DURDURUN!

PSI, 16 Kasım 2020 tarihinde bir açıklama yaparak Güney Afrika ve Hindistan hükümetleri tarafından DSÖ'ne sunulan PFİZER ve BIONTECH firmaları buldukları COVID-19 aşısı için fikri mülkiyet haklarından feragat etmeleri çağrısına destek verdi.

PSI tarafından yapılan açıklama kısaca şöyledir;

Haziran ayının başlarında konuşan Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Antonio Guterres, "Covid-19 aşısının küresel bir kamu yararı, bir halk aşısı olarak görülmesi gerektiğini" vurgulamıştı.

Her ülke pandemiden etkilenir ancak yoksul ülkeler, bugün olduğu gibi aşısı erişemeyecektir. Ancak bu tüm dünyayı etkileyecektir. Her yerde devam eden Covid-19 belası, dünyanın her yerinde enfeksiyo-

nun daha fazla yayılmasına neden olacaktır. Pfizer ve BioNTech için önemli olan kârdır. Almanya merkezli Nasdaq borsasına kayıtlı BioNTech'in hisseleri, yılın başlarında aşı adayı üzerinde çalışmaya başladığını duyurduğundan bu yana % 230'un üzerinde değer artışı gösterdi. Ve o dönemde sahipleri Ugur Şahin ve Özlem Türeci, Almanya'nın en zengin yüz kişisi arasına girmişlerdir. Ancak BioNTech, kamu finansmanı olmadan bu atılımı kendisi ve Pfizer için gerçekleştiremezdi. Alman hükümeti Eylül ayında aşı programının geliştirilmesini hızlandırmak için şirkete destek verdi. Ve şimdi iki şirket aşından 13 milyar dolar kar elde etmeyi düşünüyor.

Şirketlerin insanların önüne kar koyması ve zengin ülkelerin bunu herhangi bir şekilde desteklemesi, kabul edilemeyecek bir durumdur. 45 milyondan fazla doğrulanmış vaka ve 1,2 milyondan fazla ölümlü Covid-19 salgını insanlık için varoluşsal bir krizdir.

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları uzmanları durumu net bir perspektifle şöyle ifade ediyor:

"BM insan hakları uzmanları olarak, Covid-19'u önlemek, tedavi etmek ve kontrol altına almak için tüm çabalar insan hakları temelli uluslararası dayanışma, işbirliği ve yardım ilkelerine dayanmalıdır. Herkes için ulaşılabilir en yüksek sağlık standardına sahip olma hakkının merkezinde yer alan aşılara, temel testlere ve tedavilere ve diğer tüm tıbbi ürünlere, hizmetlere ve malzemelere erişimle ilgili karar vermede milliyetçiliğe veya karlılığa yer yoktur."

Etkili ve güvenli Covid-19 aşılarının "herkes için ücretsiz olarak erişilebilir olmasını" sağlamak için Pfizer, BioNTech ve bir bütün olarak ilaç endüstrisi üzerinde toplayabileceğimiz tüm baskıyı uygulamalıyız.

DİSK'TEN SALGINA KARŞI 4 ŞART

DİSK Yönetim Kurulu'nun Covid-19 pandemisinde geline aşamada alınması gereken acil tedbirlere ilişkin açıklaması:

Covid-19 salgını sonucu bir yandan hastalanıyor, sağlığımızı ve yaşamımızı yitiriyoruz; diğer yandan da işimizi, gelirimizi, olmayan birikimimizi kaybediyor daha fazla borçlanıyor ve yoksullaşıyoruz.

Bu acı tablo ortada iken ülkeyi yönetenler aylardır salgınla değil rakamlarla mücadele ederek vakit kaybetti. Hastalananların ve yaşamını kaybedenlerin sayılarını düşük göstererek, bilim insanlarının işini zorlaştırdı ve toplumda rehabet yarattı. İktidar pandemiden başarı hikâyesi çıkarmak için gerçeklerden ve bilimden uzaklaştıkça, ödediğimiz bedel ağırlaştı. Hasta rakamlarını saklamanın tükenen sağlık çalışanlarına ve tıkanan sağlık kurumlarına hiçbir yararı olmadı.

Sadece sağlığımızı değil işimizi ve aşımızı korumak için de gerekli önlemler alınmadı. Giderek ağırlaşan geçim ve yaşam kavgamız için adım atmak yerine ekonomide başarı öyküleri anlattı. Büyük şirketlerin vergi borçlarını sıfırlayan iktidar, işçi sınıfı başta olmak üzere halkın bu süreçteki sorunlarını görmezden geliyor. Halkın işini ve geçimini güvence altına almadan, milyonları "salgından veya açlıktan ölme" tercihine mahkûm bırakarak, salgınla mücadele edilmiyor.

"Çarklar dönecek" ısrarı ile acil ve temel işler dışındaki işlerin belirli bir süreyle durdurulmaması Covid-19'un bir işçi sınıfı hastalığı olarak yaygınlaşmasına neden oluyor. Çarklar işçilerin canıyla dönerken, sermayenin çıkarları halk sağlığının önüne geçiyor.

Salgın koşullarına uygun biçimde eğitimin devamlılığının herkes için sağlanamaması, gençlerimizin, çocuklarımızın geleceğini kartıyor.

Aklı ve bilimi esas almadan; devletin sosyal görevlerini hatırlamadan, işçilerin, emekçilerin ve yoksulların ihtiyaçlarını yok sayan, halkın tamamının sağlığını, işini ve geçimini korumayı görev olarak görmeyen bir anlayışla salgına karşı mücadele yönetilemiyor. Somut önlemler alınmadan, ideolojik propaganda ile, nasihat ile virüs durdurulamıyor.

Bu temel gerçekler ışığında, halkın sağlığını, işini ve gelirini koruma sorumluluğunu taşıyanların alması gereken acil önlemleri, daha büyük bedeller ödmeden bir kez daha hatırlatmayı tarihi bir sorumluluk olarak görüyoruz.

1. AKIL VE BİLİM ŞART!

Salgınla mücadelede bilgi olmadan olmaz. Bakanlığın "Bilim Kurulu"yla bile paylaşmadığı verilerin tamamı, il ve ilçe bazında toplumla paylaşılmalı, ilgili kurumlarla işbirliği yapılmalı ve virüsün yayılmasını engelleyecek bilimin öngördüğü tedbirler kararlılıkla uygulanmalıdır.

2. ACIL VE ZORUNLU İŞLER DIŞINDA TÜM İŞLERİN EN AZ 14 GÜN DURMASI ŞART!

Acil ve zorunlu işler dışında tüm işyerlerini istisnasız olarak kapsamına alan, 14-21 gün süreyle gerçek anlamda kapanma acilen hayata geçirilmelidir. Bu süre zarfında halkın ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik ekonomik ve sosyal tedbirler alınmalı ve çalışanlar ücretli izinli sayılmalıdır. Kapanma süresinde işçi, işsiz, küçük esnaf, emekli yurttaşlar ve kadınlar devlet tarafından desteklenmelidir.

Çalışma saatleri kısaltılmalı, mümkün olan işlerde kurallara uyularak evden çalışma sağlanmalı, kamuda ve özel sektörde dönüşümlü-kademeli mesai uygulamasına geçilmelidir.

3. SOSYAL DEVLET, SOSYAL BÜTÇE ŞART!

İşten çıkarma yasağı bütün istisnaları kaldırılarak devam etmeli, ancak ücretsiz izin uygulamasına derhal son verilmeli, kısa çalışma ödeneğinden faydalanma koşulları kolaylaştırılmalı ve bu ödenek en az asgari ücret düzeyine çekilmelidir.

Asgari kullanım bedelinde elektrik, su, doğalgaz, iletişim gibi temel hizmetler parasız olmalıdır.

Eğitimin yüz yüze yapılmasının uygun koşulları oluşturulana kadar, öğrencilerin gereksinimi olan uzaktan eğitime erişim cihazları ve internet bağlantısı ücretsiz olarak sağlanmalıdır.

Asgari ücret insanca yaşanacak bir düzeye çekilmeli ve vergi dışı bırakılmalıdır.

2021 bütçesi kamusal hizmetleri geliştirecek, salgın süresince iş ve gelir kaybına uğrayan kesimleri destekleyecek biçimde oluşturulmalıdır. Salgın hızla devam ederken bütçe kaynakları, "mega projeler" adı verilen Kanal İstanbul gibi gereksiz kamu yatırımları için değil halkın sağlığı ve geçimi için kullanılmalıdır.

Sosyal devlet uygulamaları için şirketler ve büyük servetler vergilendirilmeli, dolaylı vergilerin vergi gelirleri içindeki payı azaltılmalıdır.

4. HERKESE PARASIZ AŞI ŞART!

Grip ve zatürre aşısında yaşadığı gibi, Covid-19 aşısının temininde gecikilmemeli, uygulamada ayrımcılık yapılmamalı, Covid-19 aşısı risk gruplarından ve sağlık emekçileri başta olmak üzere zorunlu işlerde çalışanlardan başlanarak herkese ücretsiz uygulanmalıdır.

DİSK Yönetim Kurulu'nun belirlenen 2021 Asgari Ücreti ile ilgili açıklaması:

YAPTIĞINIZ İŞ İNSANI DEĞİL!

2021 Asgari Ücreti Adil Değil, Hakkaniyetli Değil, İnsani Değil!

2021 yılı asgari ücreti, brüt 3577 lira 90 kuruş, Asgari Geçim İndirimi (AGİ) dahil net 2825 lira 90 kuruş olarak belirlendi.

Öncelikle vurgulamak isteriz ki 2021 yılı net asgari ücreti 2825 lira 90 kuruş değil, 2557 lira 59 kuruştur. AGİ olarak ifade edilen 268 lira 31 kuruş ücretin bir parçası değildir, geçmişteki vergi iadesi uygulamasının bir devamıdır.

Yıllardır tanık olduğumuz senaryo tekrar etti ve Asgari Ücret Tespit Komisyonundaki hükümet/işveren çoğunluğu bir kez daha -hem de pandemi koşullarında- işçileri açlığa, yoksulluğa mahkum etti.

Asgari Ücret belirlenirken bir kez daha uluslararası standartlara uyulmayarak işçinin ailesi hesaba katılmadı. Daha bir hafta önce Türkiye İstatistik Kurumu sadece tek bir bekar işçinin asgari geçim tutarını 2792 lira olarak açıklamışken bir hafta sonra böyle bir rakam belirlemek, milyonlarca aileyi açlığa mahkum etmek anlamına gelmektedir.

Asgari ücretteki ayda 501,20 lira, günlük ise 16,70 liralık "artış", özellikle ekonomik kriz ve pandemi koşullarında ağırlaşan yaşam maliyetlerini telafi etmekten oldukça uzaktır. Biz işçilerin çarşıda, pazarda, markette, fatura-

larda karşılaştığı zamların, günde 16 liralık artış ile giderildiğini, "işçilerin enflasyona ezdirilmediğini" söylemek işçilerin akli ile alay etmektir.

2021 yılı asgari ücreti belirlenirken, vergideki ve diğer kesintilerdeki adaletsizlik de giderilmemiştir. Özellikle pandemi sürecinde devletin taşın altına elini koyması, asgari ücretin vergiden muaf olması ve SGK kesinti yükünün hazineye karşılanması talebi hükümet tarafından kabul edilmemiştir.

Önemli bir toplumsal destek gören bu talebin karşılık bulmaması iktidarın tercihleriyle ilgilidir. **Büyük şirketlerin vergileri sıfırlanırken, sermaye sürekli olarak vergi aflarıyla ve imtiyazlarla donatılırken, asgari ücretliden vergi kesmek, politik bir tercihtir.** Pandemi döneminde halkın yaşamını değil bir avuç patronun karlarını güvence altına almaya yönelik bu tercih işçi sınıfı tarafından unutulmayacaktır.

Sadece asgari ücret civarında ücret alan 10 milyon işçiyi ve ailesini değil, emeklisinden kamu çalışanlarına ve işsizlere kadar emeğiyle geçinen herkesin yaşam koşullarını belirleyen asgari ücret için iktidarın ve işverenin kurduğu "sefalet ittifakı" affedilmeyecektir.

Daha dün uluslararası sermayeye ucuz emek cenneti vaat edenler ve bugün bu vaade uygun asgari ücret belirleyenler bilsinler ki, **Türkiye işçi sınıfı da bu halk da bu ülke de sahipsiz değildir.** Ülkemizi ve emeğimizi uluslararası sermayeye pazarlamakla mükellef olanlar, karşılarında memleketini ve haklarını savunan Türkiye işçi sınıfını bulacaktır.

Bugün meydanlarda da ifade ettiğimiz gibi bu dava burada bitmez, bu hesap böyle kapanmaz.

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu olarak, masada olmamamıza rağmen, işyerlerinde, meydanlarda, sokaklarda, vergi dairelerinin önünde verdiğimiz mücadeleyi 1 Ocak 2021'den itibaren sürdürmeye kararlıyız.

2021 yılı asgari ücretini arttırmak ve insanca yaşayacağımız bir düzeye getirmek için, tümüyle vergiden muaf olması için, kesinti yükünün devlet tarafından karşılanması için, net olarak ödenmesi için mücadeleye devam edeceğiz.

2021 asgari ücretini, emeğimizi ve ekmeğimizi hükümet ve işverenlerin keyfiyetine bırakmayacağız. Tüm işçileri 2021 yılında örgütlü olmaya, güçlü olmaya, DİSK'li olmaya çağırıyoruz.

HER ÜÇ KİŞİDEN BİRİ İŞSİZ

Konfederasyonumuz Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu Araştırma Merkezi (DİSK-AR) tarafından hazırlanan Aralık 2020 İşsizlik ve İstihdamın Görünümü Raporu yayımlandı.

İşsizlik Düşmüyor, Artıyor! İşsizlik Oranı Yüzde 12,7 Değil, Yüzde 26,4!

- Geniş tanımlı işsiz sayısı 9,5 milyon
- İş aramayıp çalışmaya hazır işsizlerin sayısı 4 milyon 136 bin
- Ümitsiz işsiz sayısı 1,4 milyon
- İstihdam 733 bin azaldı
- İşbaşında olanların sayısı 1 milyon 188 bin azaldı

İŞSİZLİK SİGORTASI FONU İŞSİZE VE İŞÇİYE DEĞİL SERMAYEYE KAYNAK

Konfederasyonumuz Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu Araştırma Merkezi (DİSK-AR) tarafından 14 Ocak 2021 tarihinde İşsizlik Sigorta Fonu Raporu kamuoyu ile paylaşıldı.

Covid-19 döneminde İşsizlik Sigortası Fonu: İşsizde ve işçiye derman olamayan fon!

Covid-19 salgınının en ciddi toplumsal tahribatı işsizlik ve gelir kaybı olmaya devam ediyor. Salgın ve krizin etkisi nedeniyle ekonomi yeni iş yaratamıyor, istihdam azalıyor, işletmeler kapanıyor veya üretime ara veriyor. Sigortalı işçiler ücretsiz izne çıkarılıyor. Dolayısıyla Covid-19'un yarattığı derin toplumsal tahribatla birlikte İşsizlik Sigortası Fonu (İSF) daha da yaşamsal hale geliyor. İSF sigortalı işçilerin salgına karşı korunmasında temel araçlardan biri.

Ancak İşsizlik Sigortası Fonu'nun Covid-19 ile mücadele sürecinde etkin ve işçi lehine kullanıldığını söylemek mümkün değil. Temel amacı işsizlik sigortası ödemeleri ve işsiz kalanların yeniden işe kazandırılması olan İşsizlik Sigortası Fonu'nun son yıllarda adeta bir işveren destek fonuna dönüştüğü ve amacı dışında kullanıldığı biliniyor. Son yıllarda yapılan çeşitli düzenlemelerle Fon'un giderleri ilgisiz konularla çeşitlendirildi. Bu nedenle İşsizlik Sigortası Fonu giderleri içinde işsizde ödenen pay azaldı ve amaç dışı bir biçimde işverenlere teşvik ve destek kapsamı altında kaynak aktarımı devasa boyutlara ulaştı. Bu tablo 2020'de salgın koşullarında

da devam etti. Bu rapor ile İŞKUR'un Aralık 2020 verileri esas alınarak İşsizlik Sigortası Fonu'nun Covid-19 döneminde nasıl kullanıldığı ortaya konması amaçlandı.

Grafik 3: Resmi İşsizler ve İşsizlik Ödeneğinden Yararlananlar (Şubat ve Ekim 2020)

Kaynak: TÜİK Hanehalkı İşgücü Araştırması, İŞKUR İşsizlik Sigortası Bülteni. DİSK-AR tarafından hesaplanmıştır.

TÜİK Eylül 2020 Hanehalkı İşgücü Araştırması (HİA) sonuçlarını 10 Aralık 2020'de açıkladı. Eylül 2020 verileri salgının en yoğun geçtiği nisan ve mayıs aylarından sonra kısmi bir gerilemenin görüldüğü ve ekonominin açıldığı dönemi yansıtıyor. Ancak istihdam ve işsizlikteki vahim tablo sürüyor.

TÜİK'e göre dar işsizlik oranı (standart işsizlik oranı) 1,1 puanlık azalış ile yüzde 12,7 seviyesinde gerçekleşti. Yine TÜİK'e göre Türkiye genelinde işsiz sayısı 2020 Eylül döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 550 bin kişi azalarak 4 milyon 16 bin kişi oldu. **TÜİK açıkladığı dar tanımlı işsizlik oranı ve işsiz sayısı ile Covid-19'un istihdam üzerinde yarattığı tahribatı yansıtmıyor, tersine saklıyor.** Nisan 2020'den bu yana uygulanan işten çıkarma yasağı nedeniyle TÜİK'in dar tanımlı/standart işsizlik verileri işgücü piyasasındaki gerçek tabloyu yansıtmıyor. TÜİK'in verileri perdelenmiş verilerdir.

TÜİK'in Eylül 2020 dönemine ait sonuçlarında yer alan dar tanımlı (resmî) işsizlik oranı ve işsiz sayısı Covid-19 döneminde yaşanan istihdam ve iş kaybını yansıtmayan ve tamamen TÜİK'in işsizlik hesaplama tekniğinin yetersizliğinden kaynaklanan bir sonuçtur.

DİSK-AR, uluslararası standartları kullanarak TÜİK'in ham verilerini yeniden hesaplayarak geniş işsizlik oranı verilerini değerlendirdiği raporun özet bulguları ise şöyle oldu:

- ▶ **Geniş tanımlı işsiz sayısı 9,5 milyona yükseldi.**
- ▶ **Geniş tanımlı işsizlik oranı yüzde 26,4 olarak gerçekleşti.**
- ▶ **Eylül 2020'de de Covid-19 ve ekonomik krizin işgücü piyasaları üzerindeki tahribatı sürüyor.**
- ▶ **DİSK-AR, ILO'nun yöntemini esas alarak Covid-19'un yarattığı gerçek istihdam kaybını ve işsizliği hesapladı.**
- ▶ **Covid-19 etkisiyle revize edilmiş geniş tanımlı işsiz sayısı ve iş kaybı Eylül 2020'de 10 milyona yaklaştı!**
- ▶ **Revize edilmiş geniş tanımlı işsizlik ve iş kaybı yüzde 27,6 olarak hesaplandı.**
- ▶ **Covid-19 Eylül 2020'de en az 1 milyon 706 bin yeni eşdeğer istihdam kaybına yol açtı.**
- ▶ **İstihdam bir yılda 733 bin kişi azaldı.**
- ▶ **İstihdam oranı yüzde 44,1 geriledi.**
- ▶ **İşbaşında olanların sayısı son bir yılda 1 milyon 188 bin kişi azaldı.**
- ▶ **Ümitsiz işsizlerin sayısı bir yılda 630 binden 1 milyon 402 bine yükseldi.**
- ▶ **Kadınlar Covid-19'dan daha fazla etkileniyor: Kadın işgücü yüzde 7 kadın istihdamı yüzde 5,2 azaldı.**

İNSANIZ; EŞİTİZ, ÖZGÜRÜZ!

Neden İnsan Hakları?

"Herkesin çalışma, işini özgürce seçme, adil ve elverişli koşullarda çalışma ve işsizliğe karşı korunma hakkı vardır"

İnsan Hakları Evrensel Bildirisi, dünyadaki bütün insanların, sadece insan oldukları için özgür ve eşit olduğunu ve hiçbir insanın ayrımcılığa maruz bırakılmayacağını ilan eder. Bu haklar her türlü sosyal politika, kamusal yarar veya siyasal kaygının üzerinde yer alan vazgeçilmez ve devredilmez haklardır.

Ancak üzerinden 72 yıl geçmesine rağmen Dünya'da ve ülkemizde İnsan Hakları Evrensel Bildirisi'nde yer alan insan hak ve özgürlükleri çiğnenmekte ve yok sayılmaktadır.

Halk Sağlığı Bir İnsan Hakkı Sorunudur

Covid-19 pandemisi ile birlikte kapitalist sistemin yarattığı eşitsizlik ve adaletsizlik girdabı dünyada bir insanlık dramı yaratmaya devam ediyor. Koronavirüs eşitsizliği derinleştirdikçe eşitsizlik de koronavirüsün yayılmasını hızlandırıyor.

Sağlığın kazanılması ve korunması için emek veren sağlık çalışanları, evinde kalamayan yaşamın sürdürülmesi için çalışan bütün işçiler, ciddi risk altında görev yapıyor.

COVID-19 pandemisinin küresel bir salgına dönüşmesi başta yaşam hakkı ve sağlık hakkı olmak üzere insan haklarını doğrudan etkilemektedir. Her hasta, her insan aynı değere sahiptir bundan dolayı aynı hizmeti hakkeder. Sağlık hakkı, herkesin insan olmasından dolayı sahip olduğu temel bir haktır

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin 25. maddesi "Herkesin kendisinin ve ailesinin sağlık ve refahı için beslenme, giyim, konut ve tıbbi bakım hakkı vardır." demektir. Bunun sağlanması hükümetlerin sorumluluğudur. Bu nedenle kamusal ve parasız sağlık hizmetlerinin her yurttaş için eşit olarak sağlanması temel insan hakkıdır.

"Herkes, ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal veya başka bir görüş, ulusal veya sosyal köken, mülkiyet, doğuş veya herhangi başka bir ayırım gözetmeksizin bu Bildirge ile ilan olunan bütün haklardan ve bütün özgürlüklerden yararlanabilir (İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi, 2. Madde)"

Pandeminin yarattığı yıkım sürerken maalessif etnik, cinsel ve dinsel ayrımcılık, nefret suçları, kadına yönelik şiddet, ırkçılık, savaşlar ve emeğin sömürsü de devam ediyor.

Uluslararası insan hakları sözleşmelerinde ırkçılığın önlenmesi konusundaki temel yükümlülükler rağmen azınlıklar, göçmenler ve benzer birçok grup ırkçı ayrımcılığın mağduru oluyor.

Sendikal Hak ve Özgürlükler Baskı Altında

İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinde yer alan "Herkesin çalışma, işini özgürce seçme, adil ve elverişli koşullarda çalışma ve işsizliğe karşı korunma hakkı vardır"

"Herkesin, çıkarını korumak için sendika kurma ya da sendikaya üye olma hakkı vardır" hükümlerine rağmen;

Ülkemizde sendikal faaliyetleri engelleme, sendika üyelerine uygulanan baskı ve sürgün, meslek örgütlerinin demokratik haklarını kullanmasını engelleme gibi insan hakları ihlalleri her geçen gün artıyor.

İnsan onuruna aykırı çalışma biçimi olan kayıt dışı ve güvencesiz çalışma yaygınlaşıyor. İşçilerin çalışma koşulları ülkemizde bir insan hakkı sorunu olarak devam ediyor. İşçilerin grev hakkı engelleniyor.

Çalışma saatlerinin en uzun olduğu, sendikalaşmanın en düşük olduğu bir ülkedeyiz. Her yıl binlerce işçinin iş cinayetlerinde öldüğü ve ucuz emek politikalarının geçerli olduğu, sendika üyesi oldukları için işten atılmalarının olduğu bir ülkede insan haklarından söz etmek elbette zor.

Demokrasi ve Hukuk Olmadan İnsan Hakları Sağlanamaz

Ülkemizde insan hakları hala güvence altında olmadığı gibi ihlaller gittikçe çoğalmaktadır. Hak ihlallerinin en çok arttığı dönemdir. Yargının siyasallaşarak bağımsızlığını yitirmesi ise yaşanan sorunları daha da çoğaltmaktadır. AİHM'e taşınan hak ihlalleri davalarının zirvelere taşınması da bunun bir göstergesidir.

Hala KHK'lar ile mağdur edilen binlerce çalışan işine dönemedi. Seçilmiş belediye başkanlarının yerine kayyımlar atanarak halkın iradesi yok sayıldı. Basın özgürlüğü ve ifade özgürlüğü engelleniyor...

İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'ne Uyulmasını Talep Ediyoruz!

Eşitlik, demokrasi, adalet ve sağlık içerisinde yaşanabilir bir Dünya ve Türkiye istiyoruz!

TİMUR SELÇUK'UN SESİ GREV VE DİRENİŞ ÇADIRLARINDA, YANKILANMAYA DEVAM EDECEK

Timur Selçuk, bizlere armağan ettiği birbirinden güzel eserleriyle ve emekten yana duruşuyla daima bizimle birlikte yaşamaya devam edecek. Saygıyla anıyoruz.

Türkiye İşçi Sınıfının müzisyeni, bestecisi, yorumcusu, sesi ve usta sanatçısı, DİSK Kültür Merkezi ve DİSK Korusu kurucusu, Timur Selçuk'u 6 Kasım 2020'de kaybettik.

Müziğin unutulmaz ustalarından Münir Nurettin Selçuk ile tiyatro sanatçısı Şehime Erton'un oğlu olan Timur Selçuk, 74 yaşında İstanbul'da kızı Mercan Selçuk'un evinde kalp krizi geçirerek yaşamını yitirdi.

"İşçi Sınıfına Selam", "1 Mayıs Marşı", "Ekonomi Tıkırında", "Nereye Payidar?" "Şeyh Bedrettin Destanı" gibi unutulmaz eserlere de imza atan Timur Selçuk, 1979'da kendi yönetiminde kurulan DİSK Korusunun 1980 Askeri faşist Darbesi'yle yasaklanması sonrası 37 yıl boyunca sahnelerden uzak kalmıştı.

2017'de DİSK'in 50. Yıl kutlama etkinliğinde piyanosunun başına geçerek, "Türkiye işçi sınıfına selam", "Payidar" ve

"Dostların aramızdayız" eserlerini seslendirdi.. Alkışlar eşliğinde kendisine DİSK'in Emek Onur Ödülü de verilen usta sanatçı Timur Selçuk, yaptığı konuşmasında bu yılın kendisinin de 50. yılı olduğunu söyleyerek "Ben öyle sağda solda 50. yıl yapamam. Bu akşam benim de 50. yılım" demişti.

Yine 2018'de 50. sanat yılı kutlanan Timur Selçuk, Most-Uniq Açık hava Konserlerinde sahneye çıkarak, "Ne güzel, yarım asır sonra tekrar birlikteyiz. İnşallah 25 ya da 50 yıl sonra ben yoğun bakımda olduğumda benim için dua edersiniz. Havlu atmak yok arkadaşlar. Dik durmaya devam" açıklamasında bulunmuştu.

Timur Selçuk, bizlere armağan ettiği birbirinden güzel şarkılarıyla ve emekten yana duruşuyla daima bizimle birlikte olmaya devam edecek.

Beş yaşında piyano çalmaya başlayan, yedi yaşında ilk konserini veren Timur Selçuk, Galatasaray Lisesi mezuniyeti ile birlikte İstanbul Belediye Konservatuvarı piyano bölümüne de devam etti. Paris'teki École Normale de Musique de Paris'te bestecilik ve orkestra yönetimi bölümünden mezun olduktan sonra 1975'te Türkiye'ye döndü.

"Ayrılanlar İçin", "Sen Nerdesin", "Beyaz Güvercin" ya da "İspanyol Meyhanesi" gibi parçaları eserlere imza atan Timur Selçuk, aralarında Ümit Yaşar Oğuzcan, Orhan Veli, Attilâ İlhan ve

Nâzım Hikmet'in şiirlerinden bestelediği şarkıları seslendirdi. 1976'da İstanbul Oda Orkestrası'nı ve kendi öğrencilerini yetiştirdiği Çağdaş Müzik Merkezi'ni kurdu.

Ankara Sanat Tiyatrosunda sahnelenen Uğur Mumcu'nun Sakıncalı Piyade oyununun müziğini de besteleyen usta sanatçı, ayrıca "804 İşçi", "Ferhat ile Şirin", "Şeyh Bedrettin Destanı", "Tak-Tik", "Küçük Adam Ne Oldu Sana", Rumuz Goncagül ve "Galilei-Galileo" adlı oyunların, "Sarıpınar 1914", "Üç İstanbul", "Cahide", "Hakkari'de Bir Mevsim" "Vatanyolu", "Mavi Sürgün", "Kurtuluş" gibi film ve belgesellerin beste ve fon müziklerine de imza attı.

Timur Selçuk, bizlere armağan ettiği birbirinden güzel eserleriyle ve emekten yana duruşuyla daima bizimle birlikte yaşamaya devam edecek. Saygıyla anıyoruz.

SALGIN KOŞULLARINDA

İŞÇİLERİN MÜCADELESİ SÜRÜYOR

Salgın koşulları devam ederken işçiler bir taraftan hayatta kalma mücadelesi veriyor, bir taraftan da patronların haksız, hukuksuz uygulamalarına ve baskılarına karşı önemli direniş ve mücadele örnekleri gösteriyorlar. Bu sayımızda 2020'nin Kasım ve Aralık aylarında öne çıkan ve halen devam eden işçi mücadelelerini sayfamıza taşıdık.

ÜCRETSİZ İZİN DAYATMASINA SON!

Mecliste kabul edilen ve patronlara tek taraflı ücretsiz izne gönderme hakkı veren düzenlemeden sonra hakkını arayan, sendikalaşma mücadelesi veren bütün işçiler "ücretsiz izne gönderilme" tehdidiyle karşılaşıyor. Patronların bu tehdidine karşı birçok işyerinde işçiler eylemler yaptı, birlik olduklarında patronlara geri adım attırdı. DİSK'e bağlı Birleşik Metal-İş Sendikası'nın örgütlü olduğu **Manisa'daki Termokar işçileri** 27 Kasım'da basın açıklaması yaparak hukuksuz işten atmalara ve ücretsiz izin dayatmasına tepkilerini gösterdiler. Bursa'da bulunan **Şişecam** fabrikasında salgın bahane edilerek 5 işçinin ücretsiz izne gönderil-

mesine karşı 9 Kasım'da işçiler fabrika içinde yürüyüş yaparak protesto ettiler. Ücretsiz izin dayatmasının devam ettiği fabrikada, işçiler daha büyük eylemlere hazırlandıklarını, bu uygulama sonlandırılana kadar mücadelelerinin devam edeceğini açıkladılar.

Kocaeli Çayırova'da bulunan **Migros** deposunda sendikalaşma hakkını kullanan 50 işçi ücretsiz izne gönderildi. Migros mağazalarında kasa kilitleme eylemi de dâhil birçok eylem yapan işçiler, ağır ve kötü çalışma koşullarına karşı, ücretsiz izin uygulamasının kaldırılmasını, sendikal haklara saygı duyulmasını talep ediyor ve mücadelelerini sürdürüyorlar.

Tuzla'da bulunan **Chen Solar** fabrikasında işçiler sendikalaşma mücadelesi vermeye başladılar. Patron, sendikalaşmayı kırmak için 3 işçiyi ücretsiz izne çıkardı. Ancak ücretsiz izne çıkarılan işçiler fabrikayı terk etmedi ve tüm işçiler iş durdurdu. İşçilerin bu birliği karşısında patron geri adım atmak zorunda kaldı ve ücretsiz izne gönderilen tüm işçiler işbaşı yaptılar. İşçilerin devam eden bu birlik ve beraberliği imzalanan toplu iş sözleşmesiyle önemli kazanımların elde edilmesini sağladı. Yapılan TİS'le ücretlerde ikramiye ile birlikte ortalama yüzde 32 artış sağlandı ve daha önce olmayan birçok hak elde edildi.

SENDİKALAŞMA MÜCADELEYE SÜRÜYOR

Çorum Ekmekçiğulları Metal fabrikası işçileri daha iyi bir çalışma düzeni için DİSK/ Birleşik Metal-İş'te örgütlendiler. İşçilerin Anayasal haklarına saygı duymadığını açıkça ifade eden patron, ilk olarak 8 Aralık'ta 28 işçiyi işten attı. Daha sonraki günlerde işten atmaların devam ettiği fabrikada toplamda 88 işçi işten atıldı. İlk günden itibaren fabrikanın önüne kurdukları direniş çadırında mücadelesini sürdüren işçiler, ayrıca Çorum merkezinde bir basın açıklaması yaptı ve polislerin birçok kez önlerini kesmesine rağmen Ankara'ya bir yürüyüş gerçekleştirdiler. İşçiler, herkese işbaşı yaptırılana ve fabrikaya sendika girene kadar mücadelede kararlı olduklarını gösteriyorlar.

Kocaeli Çayırova'da bulunan **Baldur Süspansiyon fabrikasında** işçiler, patronun yetkiye itirazının ardından mahkemelerde uzayan süreç, dört yılın ardından yetkinin kesinleşmesiyle sonuçlandı ve işçiler 25 Aralık'ta greve çıktı. Patronun son saldırısı ise grevin başlayacağı günün ilk saatlerinde yasadışı bir şekilde grev kırıcı işçileri fabrikaya sokma girişimi oldu. Buna haklı bir şekilde tepki gösteren sendika üyesi işçilere bu sefer de polis saldırdı ve dört işçiyle birlikte şube başkanını gözaltına aldı. Tüm bu baskılara rağmen işçiler, grev kırıcılara iş başı yaptırmadı ve grevlerini kararlı bir şekilde sürdürmeye devam ediyorlar.

Gasp edilen ücretlerini iş durdurarak aldılar **Göztepe Eğitim ve Araştırma Hastanesi inşaatında** çalışan işçiler, 2 aydır ücretlerini alamadıkları için çalışmaktan kaçınma hakkını kullanarak 14 Kasım'da iş bıraktı. DİSK'e bağlı Dev Yapı-İş'e üye olan işçilerin bu eylemi kazanımla sonuçlandı ve 18 Kasım'da işçilere tüm alacakları ödendi.

Galataport şantiyesinde çalışan inşaat işçileri ödenmeyen ücretleri karşısında 16 Kasım'da iş bıraktı. Aynı gün ödeme yapılacağına dair işçilere söz verildi. İşçilerin bu eylemi kazanımla sonuçlandı.

T.C. YARGITAY

22. Hukuk Dairesi

Esas No. 2017/27253 Karar No. 2020/1489 Tarihi: 04/02/2020

- ÜCRETİN ÖDENMEMESİ NEDENİYLE İŞÇİ ÇALIŞMAMA HAKKINI KULLANABİLECEĞİ GİBİ HAKLI NEDENLERLE İŞ SÖZLEŞMESİNİ SONA ERDİREBİLİR.
- HAKLI FESİH HAKKI VEREN ÜCRET ÖDENMEMESİNDE GENİŞ ANLAMDA ÜCRETİN ANLAŞILMASI GEREKİR. İŞE GİTMEYİ BIRAKARAK EYLEMLİ FESİHTE DE BULUNABİLİR.

DAVA: Taraflar arasında görülen dava sonucunda verilen kararın, temyizden incelenmesi taraf vekillerince istenilmekle, temyiz taleplerinin süresinde olduğu anlaşıldı. Dava dosyası için Tetkik Hakimi ... tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Davacı İsteminin Özeti:

Davacı vekili, müvekkilinin davalıya ait işyerinde 01.11.2007 tarihinde iş makinası tamir ustası olarak çalışmaya başladığını, iş sözleşmesini yıllık izin, hafta tatili, fazla mesai, resmi tatil alacakları ödenmediğinden 04.06.2015 tarihi olan dava tarihi itibarıyla haklı nedenle feshettiğini ileri sürerek, kıdem tazminatı ile yıllık izin, fazla çalışma, ulusal bayram genel tatil, hafta tatili alacaklarının hüküm altına alınmasını talep etmiştir.

Davalı Cevabının Özeti:

Davalı vekili, zamanaşımı def'inde bulunarak davacının kendilerinden alacak taleplerine dair mağduriyeti olduğunu belirtmediğini, istifa ederek ayrıldığının kabulünün gerektiğini, davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

Mahkeme Kararının Özeti:

Mahkemece, toplanan deliller ve bilirkişi raporu doğrultusunda davacı işçinin iş aktini alacağı olduğundan bahisle feshetmeden önce bu hususta davalı işverenden talepte bulunması gerektiği veya iş aktini bu nedenlerle feshedecek ise bu konuda işverene bilgi vermesi gerektiği, dava dilekçesinin tebliği ile işverenin feshi öğrenmesinin hakkaniyetli olmayacağı, haklı nedenle yapılan fesihlerde ihbar öneli tanınmasına gerek bulunmamakla birlikte dava dilekçesinde iddia olunan alacaklarla ilgili fesihden önce işverenden talepte bulunulabileceği kanaatiyle davacı işçi tarafından yapılan feshin haklı olmadığı sonucuna varılmakla kıdem tazminatının tespiti

ve tahsiline ilişkin talebin ve hafta tatili ücreti talebinin reddi ile davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Temyiz:

Karar, yasal süresi içinde taraflar vekilleri tarafından temyiz edilmiştir.

Gerekçe:

1-Dosyadaki yazılara toplanan delillerle kararın dayandığı kanuni gerektirici sebeplere göre, davalının tüm, davacının aşağıdaki bendin kapsamı dışındaki temyiz itirazlarının reddine karar vermek gerekmiştir.

2- Taraflar arasında davacının iş sözleşmesinin sona erme şekli ve davacının kıdem tazminatına hak kazanıp kazanmadığı konusunda uyuşmazlık bulunmaktadır.

İşçinin emeğinin karşılığı olan ücret işçi için en önemli hak, işveren için en temel borçtur. 4857 sayılı İş Kanunu'nun 32/4. maddesinde ücretin en geç ayda bir ödeneceği kurala bağlanmıştır. Yine 4857 sayılı Kanunu'nda, 5953 sayılı Basın İş Kanunu'nun 14. maddesinde öngörüldüğü gibi ücretin peşin ödeneceği öngörülmüştür. Buna göre, aksi bireysel ya da toplu iş sözleşmesinde kararlaştırılmadığı sürece işçinin ücreti bir ay çalışıldıktan sonra ödenmelidir.

Ücreti ödenmeyen işçinin bu ücretini işverenden dava ya da icra takibi gibi kanuni yollardan talep etmesi mümkündür. Ücreti ödenmeyen işçinin alacağı konusunda takibe geçmesi ya da ücreti ödeninceye kadar iş görme edimini yerine getirmekten kaçınması, iş ilişkisinin devamında bazı sorunlara yol açabilir. Bu bakımdan, işverenle bir çekişme içine girmek istemeyen işçinin, haklı sebebe dayanarak iş sözleşmesini feshetme hakkı da tanınmıştır. İşçinin ücretinin kanun veya sözleşme hükümlerine göre ödenmemesi işçiye bu imkanı verir. Ücretin hiç ya da bir kısmının ödenmemiş olması bu konuda önemsizdir.

Ücretin ödenmediğinden söz edebilmek için işçinin kanun ya da sözleşme ile belirlenen ücret ödenme döneminin gelmiş olması ve işçinin bu ücrete hak kazanmış olması gerekir.

4857 sayılı Kanun'un 24/II-e.bendinde sözü edilen ücret, geniş anlamda ücret olarak değerlendirilmelidir. İkramiye, primi, yakacak yardımı, giyecek yardımı, fazla mesai, hafta tatili, genel tatil gibi alacakların da ödenmemesi işçiye haklı fesih imkanı verir.

Somut olayda, Mahkemece, davacı işçinin iş aktini alacağı olduğundan bahisle feshetmeden önce bu hususta davalı işverenden talepte bulunması veya iş aktini bu nedenlerle feshedecek ise bu konuda işverene bilgi vermesi gerektiği, dava dilekçesinin tebliği ile işverenin feshi öğrenmesinin hakkaniyetli olmayacağı, haklı nedenle yapılan fesihlerde ihbar öneli tanınmasına gerek bulunmamakla birlikte dava dilekçesinde iddia olunan alacaklarla ilgili fesihden önce işverenden talepte bulunulabileceği gerekçesiyle kıdem tazminatı talebinin reddine karar verilmiş ise de, davacı tarafca dava dilekçesinde de belirtildiği üzere fazla çalışma ücreti ve ulusal bayram genel tatil ücreti alacaklarının bulunduğu tespit olunmuştur. Haklı fesih davacının fesihden önce işverene feshi ihbarda bulunması gerekmediği gibi işyerini terk suretiyle eylemlî fesihde bulunabileceği de göz önüne alındığında, Mahkeme gerekçesinin isabetsiz olduğu, alacakların ödenmemesi haklı nedenle fesih sebebi olarak belirtilmiş olup davacının iş sözleşmesini haklı sebeple feshettiği kabul edilmek suretiyle kıdem tazminatı talebinin kabulüne karar verilmesi gerekirken yazılı gerekçe ile talebin reddine karar verilmesi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ: Temyiz olunan hükmün yukarıda açıklanan sebeplerden BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgililere iadesine, 04/02/2020 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

SOSYAL MEDYADA GENEL-İŞ

Genel-İş
@DISK_GeneLis

Genel Başkanımız Remzi Çalışkan İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer'i ziyaret etti.

Ziyarete Genel Sekreterimiz Şükret Sevgener, TİS Daire Başkanımız Çetin Çalışkan ve Örgütlenme Daire Başkanımız Taner Şanlı da katıldı.

Genel-İş
@DISK_GeneLis

İBB ile yaptığımız görüşmeler sonuç verdi

TİS yetki süreçleri, dava konusu olması nedeniyle durmuş olan İBB birimleri ve İETT işçilerine Belediye Başkanı Sn.Ekrem İmamoğlu'nun onayıyla, Belediye Mec. kabul edilen tutarda zam 1 mart 2020 tarihinden başlamak üzere ödenecek

Genel-İş
@DISK_GeneLis

Genel Başkanımız Remzi Çalışkan, TİS Daire Başkanımız Çetin Çalışkan ve Örgütlenme Daire Başkanımız Taner Şanlı'nın katılımıyla Örgütlenme Dairemizin Ankara Büyükşehir Belediyesi öncü işçileriyle yaptığı haftalık değerlendirme ve örgütlenme hazırlık programı toplantısı gerçekleşti

Genel-İş
@DISK_GeneLis

DISK Genel Başkanı Arzu Çerkezoğlu ve Genel Başkanımız Remzi Çalışkan Sarıyer Belediye Başkanı Şükrü Genç'i ziyaret etti.

Ziyarete Örgütlenme Daire Başkanımız Taner Şanlı ve İstanbul 1 No'lu Şube Başkanımız Mehmet Pehlivan da katıldı.

Genel-İş
@DISK_GeneLis

Genel Sekreterimiz Şükret Sevgener, Eğitim Daire Başkanımız M. Salih Doğrul, TİS Daire Başkanımız Çetin Çalışkan, Araştırma Daire Başkanımız Nevzat Karataş, Van Şube Başkanı Ömer Tekin ve Hakkari Şube Başkanı Abdulhalik Durani Van ve Hakkari'de üyelerimizle buluştu.

Genel-İş
@DISK_GeneLis

Genel Başkanımız Remzi Çalışkan, Genel Sekreterimiz Şükret Sevgener, İzmir Şube Başkanlarımız ve şube yöneticilerimiz, önce kamulaştırılan sonra ise kamulaştırılması iptal edilen Urla'daki taşınmazımızı yerinde incelediler.

Genel-İş
@DISK_GeneLis

DISK Genel Başkanı Arzu Çerkezoğlu, Genel Başkanımız Remzi Çalışkan, Araştırma Daire Başkanı Nevzat Karataş, İstanbul 2 No'lu Şube Başkanı Adil Çiftçi Bakırköy Belediyesi'nde çalışan üyelerimizle buluştu.

Yaşanan sorunların çözümü için değerlendirmede bulundular.

Genel-İş
@DISK_GeneLis

Genel Başkanımız Remzi Çalışkan Mimoza Kadın Derneği'ni ziyaret etti. İstanbul Sözleşmesi'nin uygulanmaması, ceza indirimleri ve yaşanan kadın cinayetleri üzerinde duruldu.

Genel Başkanımız; "kadın cinayetleri politiktir, erkek şiddeti son bulana kadar mücadele edeceğiz" dedi.

Genel-İş
@DISK_GeneLis

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer'i ziyaret ettik.

Ziyarete Genel Sekreterimiz Şükret Sevgener, Örgütlenme Daire Başkanımız Taner Şanlı ve DISK Ege Bölge Temsilcisi Memiş Sarı gerçekleştirdi.

Genel-İş
@DISK_GeneLis

Foça Belediye Başkanı Fatih Gürbüz Sendikamızı ziyaret etti.

Ziyarete Genel Sekreterimiz Şükret Sevgener, Mali İşler Daire Başkanımız Mehmet Güleriyüz, TİS Daire Başkanımız Çetin Çalışkan, Örgütlenme Daire Başkanı Taner Şanlı, Araştırma Daire Başkanı Nevzat Karataş bulundu.

Genel-İş
@DISK_GeneLis

İzmir'de "Bağır bağır herkes duysun, erkek şiddeti son bulsun!" diyen üyelerimiz;

"kadın cinayeti işleyen failere yetersiz ceza verilmesi ya da cezasız bırakılması kadınlara yönelik şiddet ve kadın cinayetlerini arttırıyor, Hükümet İstanbul Sözleşmesi'ni uygulansın!

Genel-İş
@DISK_GeneLis

Evrensel Gazetesi'nde çalışırken 8 Ocak 1996'da gözaltında işkencede katledilen Metin Göktepe'yi katledilişinin 25'inci yılında saygı ve özlemle anıyoruz.

"BU YÜREK SUSMAYACAK!"
#MetinGöktepe

Remzi Çalışkan
@RemziCaliskan_

Soma'da,Ermenek'te,Şirvan'da ve daha birçok madende yaşanan ölümler ne kadar ne de fitrat. Daha fazla kar hirsın, özelleştirme ve taşeronlaşma politikalarının,emeğin ve doğanın daha fazla sömürülmesinin sonucudur. Madenlerde hayatını kaybeden bütün işçileri saygıyla anıyorum...

Genel-İş
@DISK_GeneLis

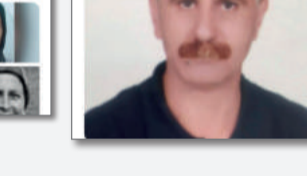
Demokrasi ve hakikat yolunda yürüttüğü mücadelesi ile halka ışık tutan araştırmacı usta gazeteci Uğur Mumcu 28 yıl önce katledildi. Uğur Mumcu'yu asla unutmayacağız. Saygı ve Özlemle anıyoruz.
#UgurMumcu

Genel-İş
@DISK_GeneLis

Bugün üç kadın katledildi!
#aylinsozler
#seldatas
#vesiledonmez

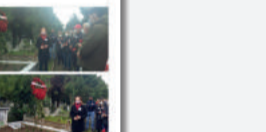
Kadın cinayetlerinin politik olduğu bilinciyile, toplumsal bir sağgına dönüşen erkek şiddeti son bulana kadar kadınların mücadelesinin yanında olacağız. Artık yeter! İstanbul sözleşmesi uygulansın!

Genel-İş
@DISK_GeneLis

DISK eski Genel Başkan Yardımcısı ve Gıda iş eski Genel Başkanı Celal Ovat'ı aramızdan ayrılışının 3. yılında mezarı başında özlemle andık.

DISK @disktrkiye - 14.12.2020
DISK eski Genel Başkan Yardımcısı ve Gıda iş eski Genel Başkanı Celal Ovat'ı aramızdan ayrılışının 3. yılında mezarı başında özlemle anıyoruz.

ASGARİ ÜCRET AÇIKLAMALARIMIZ

Genel-İş
@DISK_GeneLis

Adana'da açıklanan #asgariücret e tepki gösterildi.

Kriz derinleşirken ve salgın işçileri ve ailelerini tehdit ederken dayatılan geçim ücreti değil #sefaletücretidir.

Genel-İş
@DISK_GeneLis

Kadıköy'den Seslendik :
#AsgariÜcret Sefalet Ücreti Olmasın İnsan Onuruna Yaraşır Olsun dedik. Sesimizi meydanlardan yükselttik.

Açıklamaya DISK G.Bşk.Arzu Çerkezoğlu, G.Bşk.Remzi Çalışkan, DISK Yönetim Kurulu Üyeleri Arş.D.Bşk.Nevzat Karataş, şube başkanlarımız katıldı.

Genel-İş
@DISK_GeneLis

Karşıyaka Belediyesi'nde çalışan üyelerimiz İnsan onuruna yaraşır bir asgari ücret istedi!

Genel-İş
@DISK_GeneLis

28.12.2020
Açıklanan ücret; asgari geçim ücreti değil #sefaletücreti dir. "Asgari ücret vergiden muaf tutulmalıdır, Salgın döneminde farklı hesaplanmalıdır, Geçim koşulları dikkate alınmalıdır" dedik"

dinlemediniz İnsanca yaşam ve yaşanabilir ücret için mücadelemiz sürecek!
#asgariücret

Genel-İş
@DISK_GeneLis

Antalya İŞKUR İl Müdürlüğü önü: "#AsgariÜcret tespitinde işçinin sadece kendisi değil ailesi de hesaba katılmalıdır. Sefalet ücretine hayır!"

Genel-İş
@DISK_GeneLis

Mersin'de sefalet ücretine hayır, insanca yaşanacak bir ücret dedik
#asgariücret

Genel-İş
@DISK_GeneLis

Ankara'da; "milyonlar sefalet ücretine mahkum edildi." dendi #asgariücret

Genel-İş
@DISK_GeneLis

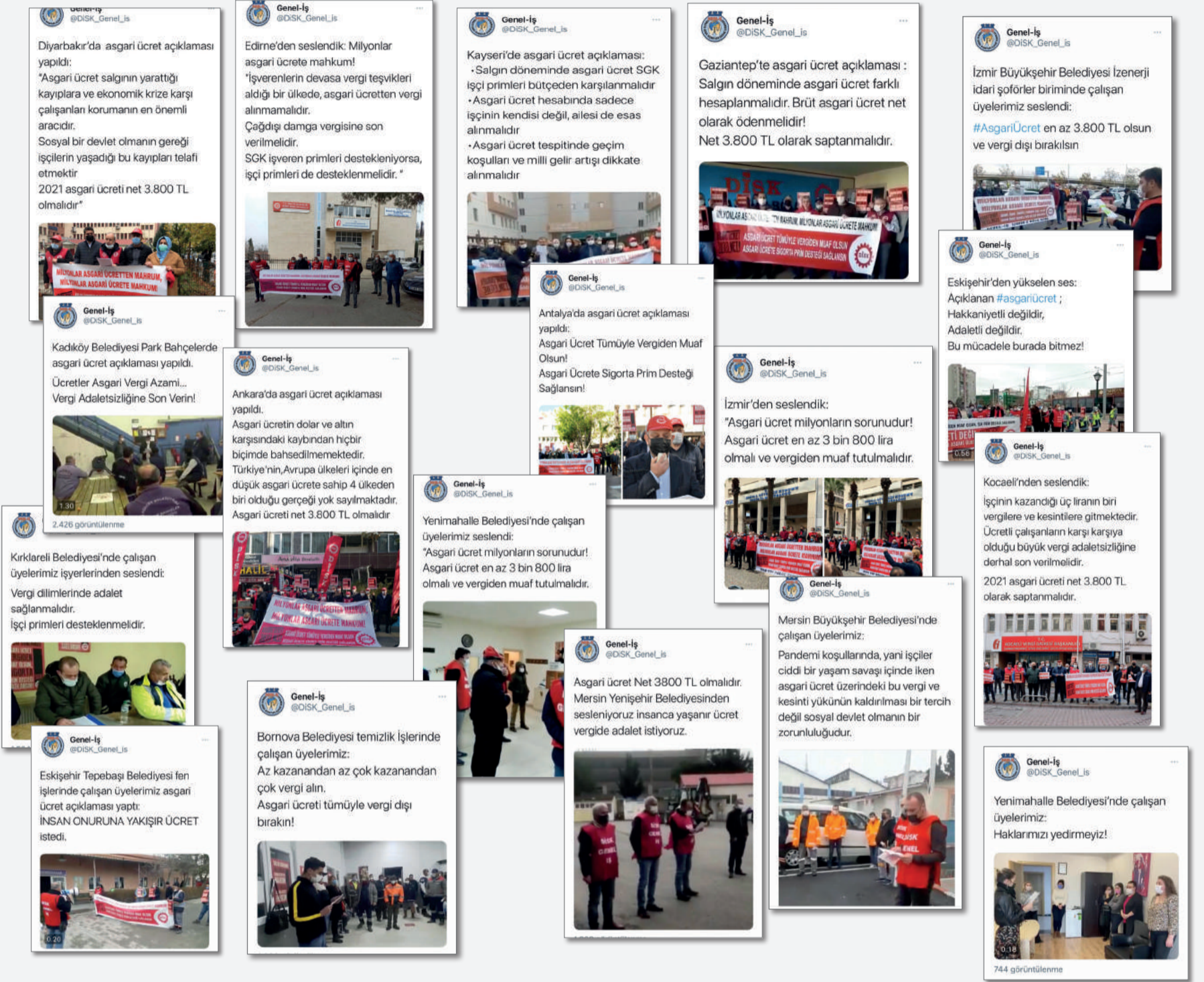
"Sefaletle teslim olmayacağız"
Eskişehir

Genel-İş
@DISK_GeneLis

Kadıköy Belediyesi veterinerlik hizmetlerinde çalışan üyelerimiz: Gelirde Adalet, Vergide Adalet ...

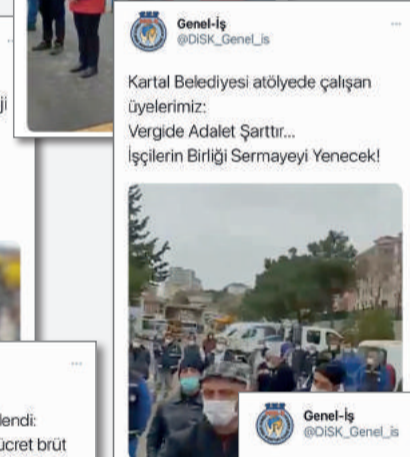

Aramızdan Ayrılanlar

Kadıköy Belediyesi KASDAŞ A.Ş. işçisi **Turan Kıl** 1 Kasım'da, Çukurova Belediyesi Çukurova İmar A.Ş. işçisi **Halit Kağan Atasever** 6 Kasım'da, Burdur Belediyesi işçisi **Mehmet Kayacan** 10 Kasım'da, Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi TESKİ A.Ş. işçisi **Burak Kısacık** 12 Kasım'da, İzmir Büyükşehir Belediyesi İZELMAN A.Ş. işçisi **Kenan Yılmaz** 14 Kasım'da, Antalya Büyükşehir Belediyesi Antalya İnsan Kaynakları A.Ş. işçisi **Abdullah Özkaya** 17 Kasım'da, İzmir Büyükşehir Belediyesi İZENERJİ A.Ş. işçisi **Ali Asker Altun** 17 Kasım'da, Kuru Belediyesi Personel Ltd. Şti. işçisi **Mehmet Can Özkan** 19 Kasım'da, Aliağa Belediyesi Personel Ltd.Şti işçisi **Eyüp Akçay** 21 Kasım'da, Hatay Büyükşehir Belediyesi İmar A.Ş. işçisi **Mustafa Başbay** 22 Kasım'da, Sivrihisar Belediyesi Danışmanlık A.Ş. işçisi **Süleyman Köse** 22 Kasım'da, Adana Büyükşehir Belediyesi Adana Ulaşım Org. A.Ş. işçisi **Ahmet Serdal Özen** 23 Kasım'da, Muğla Büyükşehir Belediyesi Emek Personel Ltd. Şti. işçisi **Hamza Özkaraca** 24 Kasım'da, Şişli Belediyesi işçisi **Ömer Yeşilgün** 25 Kasım'da, Karsa Belediyesi Kars Beltaş A.Ş. işçisi **Tarkan Okurlu** 26 Kasım'da, Beşiktaş Belediyesi Personel A.Ş. işçisi **Hamza Kurugül** 27 Kasım'da, Maltepe Belediyesi Mataş A.Ş. işçisi **Ergün Kanık** 27 Kasım'da, Bağlar Belediyesi Bağlar Ltd. Şti. işçisi **Abdurrahim Barut** 28 Kasım'da, Küçükçekmece Belediyesi Küçükçekmece İnş. Taah. A.Ş. işçisi **Eyüp Medik** 29 Kasım'da, Çankaya Belediyesi işçisi **Hüseyin Bozkurt** 2 Aralık'ta, Adana Büyükşehir Belediyesi Adana Ulaşım Org. A.Ş. işçisi **Resul Oruç** 3 Aralık'ta, Seyhan Belediyesi işçisi **Cumali Eyi** 4 Aralık'ta, Keşan Belediyesi Personel Ltd. Şti. işçisi **Serkan Yıldırım** 5 Aralık'ta, Silopi Belediyesi işçisi **Sadi Azik** 6 Aralık'ta, Beydağ Belediyesi Personel Ltd.Şti. işçisi **Oktay Yaylan** 6 Aralık'ta, Çanakkale Belediyesi işçisi **Yunus Keskin** 7 Aralık'ta, Van Büyükşehir Belediyesi Belvan Ltd. Şti. işçisi **Ramazan Duman** 9 Aralık'ta, Yıldız Apartmanı Konut İşçisi **Ramazan Kökay** 13 Aralık'ta, İzmir Büyükşehir Belediyesi İZELMAN A.Ş. işçisi **Fahrettin Şenyüz** 13 Aralık'ta, Edremit Belediyesi Personel A.Ş. işçisi **Şenol Durmaz** 21 Aralık'ta, Sarıyer Belediyesi Sarbel A.Ş. işçisi **Ali Haydar Karaköçek** 21 Aralık'ta, Muğla Büyükşehir Belediyesi işçisi **Ali Küçük Papatya** 22 Aralık'ta, Kuşadası Belediyesi Personel A.Ş. işçisi **Onur Apaydın** 22 Aralık'ta, Aliağa Belediyesi Petrol A.Ş. işçisi **Ulaş Yasin Bayam** 22 Aralık'ta, Karşıyaka Belediyesi Karbel Ltd. Şti. işçisi **Sezgin Ceylan** 23 Aralık'ta, İzmir Büyükşehir Belediyesi İZENERJİ A.Ş. işçisi **Adem Çabuk** 23 Aralık'ta, Van Büyükşehir Belediyesi işçisi **Oktay Şenyüz** 23 Aralık'ta, Bakırköy Belediyesi Bakırköy Yapı İnş. A.Ş. işçisi **Eşref Fındık** 24 Aralık'ta, Adana Büyükşehir Belediyesi Adana Ulaşım Org. A.Ş. işçisi **Ahmet Sert** 26 Aralık'ta, Çeşme Belediyesi işçisi **Hasan Günkar** 26 Aralık'ta, Dilovası Belediyesi Dilbel A.Ş. işçisi **Mahküm Erpek** 28 Aralık'ta, Çanakkale Belediyesi işçisi **Selim Çelik** 29 Aralık'ta hayatlarını kaybetti.

Hayatlarını kaybeden üyelerimizin ailelerine, yakınlarına ve işçi sınıfımıza başsağlığı diliyoruz.

GENEL-İŞ EMEK GAZETESİ Türkiye Genel Hizmetler İşçileri Sendikası Aylık Yayın Organı KASIM-ARALIK 2020 Sayı:168

Sahibi: GENEL-İŞ Sendikası adına Genel Başkan Remzi ÇALIŞKAN - Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Şükret SEVGİNER

Yayın Hazırlık: Basın Bürosu - Yayın Türü: Yaygın Süreli Yayın - Yayın Şekli: Aylık Türkçe

Yönetim Yeri: Çankırı Caddesi No: 28 Kat:4-9 Ulus/ANKARA Tel: (0312) 309 15 47 Fax: (0312) 309 10 46 www.genel-is.org.tr e-posta: bilgi@genel-is.org.tr basın@genel-is.org.tr

Basım Yeri: Buğra Matbaacılık Yapıcı İş Merkezi 74 / 32-33 İskitler/ANKARA (0312 342 19 18

Baskı Tarihi:

www.genel-is.org.tr